

ONDERSTEUNINGSPLAN COÖPERATIE SAMENWERKINGSVERBAND 25-05 U.A.

*Vaststelling Algemene Leden Vergadering(ALV) d.d. 24 januari 2014
Instemming Ondersteuningsplanraad (OPR) d.d. 10 maart 2014*

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Inleiding	3
Hs. 1 Visie en ambitie	5
Hs. 2 Organisatie	7
Hs. 3 Dekkende ondersteuningsstructuur	10
Hs. 4 Leerlingenstromen	17
Hs. 5 Doorlopende leer-en ondersteuningslijnen	20
Hs. 6 Ouderbetrokkenheid	23
Hs. 7 Kwaliteitszorg	25
Hs. 8 Financiële middelen	27
Hs. 9 Ontwikkelagenda	31
Hs. 10 Begrippenlijst	35

VOORWOORD

Voor u ligt het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband (SWV) VO 25-05 u.a..

Dit SWV bestaat uit de scholen voor V(S)O van de gemeente Apeldoorn, Epe en Voorst en is op 1 november 2013 opgericht.

We leren uit het verleden en maken keuzes voor de toekomst. Dit heeft onder andere geleid tot een andere organisatievorm: namelijk een coöperatieve vereniging. Het bestuur wordt gevormd door drie leden, die naast deze bestuurlijke verantwoordelijkheid, eindverantwoordelijk schoolleider op verschillende bij het SWV behorende scholen zijn. Door eindverantwoordelijke schoolleiders het bestuur te laten vormen wordt zichtbaar dat de scholen als uitgangspunt genomen zijn en wordt de gezamenlijkheid benadrukt. Meer en beter samenwerken is noodzakelijk en is door iedere school van harte onderschreven. Deze samenwerking heeft in ons prille bestaan al geleid tot mooie initiatieven. Een goede en verantwoorde samenwerking zorgt ervoor dat al onze leerlingen gebruik kunnen maken van de binnen het SWV aanwezige expertise.

Ons SWV heeft op dit moment een relatief groot aantal cluster 4 leerlingen op de VSO scholen. Gezamenlijk hebben we ons tot doel gesteld om uiterlijk in 2020 dit aantal teruggebracht te hebben tot de landelijke norm. Uitgangspunt hierbij is:

organiseer passend onderwijs in het reguliere onderwijs als het kan, in het speciaal onderwijs als het moet.

Gezien de opdracht zal de grootste verandering plaats gaan vinden op de scholen voor regulier VO. Deze scholen moeten adequaat worden ingericht om zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden. We zullen daarom investeren in de deskundigheidsbevordering van docenten, het versterken van de expertise en de samenwerking met het VSO. Uiteraard blijven we daarbij ook investeren in het aanbieden van kwalitatief goed speciaal onderwijs gezien de behoefte bij een deel van onze leerlingen.

Het nu voorliggende Ondersteuningsplan laat zien hoe wij onze opdracht oppakken. Het plan is door de ondersteuningsplanraad van instemming voorzien. Wel dient hierbij opgemerkt te worden dat is afgesproken dit plan, gezien de nog aanwezige onzekerheden en de enorme dynamiek, periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld zal worden.

Namens het bestuur wens ik iedereen veel succes in de uitvoering en spreek ik het vertrouwen uit in de goede samenwerking met alle V(S)O scholen uit ons Samenwerkingsverband.

Rob Stevelmans
Voorzitter SWV 25-05 u.a.

INLEIDING

Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 gaat de *Wet passend onderwijs* in werking. Passend onderwijs houdt in dat zoveel mogelijk leerlingen schoolna bij onderwijs, begeleiding en ondersteuning krijgen. De scholen hebben de plicht om dit in de eigen regio goed te regelen en te zorgen voor een dekkend onderwijsaanbod binnen het voortgezet onderwijs (VO) en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Deze *zorgplicht* houdt in dat de scholen verantwoordelijk zijn ieder kind dat zich bij hen aanmeldt een passende onderwijsplaats te bieden. In eerste instantie op de eigen school, maar als dat niet verantwoord is op een andere school binnen het samenwerkingsverband (SWV). Scholen in de regio werken samen om alle leerlingen de beste onderwijsplek te bieden. De centrale gedachte binnen passend onderwijs is dat de onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt is en dat van daaruit wordt gekeken in hoeverre de school waar de leerling zich heeft aangemeld, aan deze onderwijsbehoefte kan voldoen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de basisondersteuning en de extra ondersteuning, die worden beschreven in de schoolondersteuningsprofielen (SOP) van de afzonderlijke scholen en het ondersteuningsplan (OP) van het samenwerkingsverband.

Ondersteuningsplan

In dit ondersteuningsplan (OP) leggen de bevoegde gezagen van de scholen in het SWV 25-05 vast welke ondersteuning zij op hun scholen bieden, vanuit welke visie zij handelen en welke ambities hierbij leidend zijn (zie hoofdstuk 1). Het OP is een ontwikkeldocument en zal werkenderwijs worden aangevuld. Wettelijk dient het OP elke vier jaar te worden vastgesteld, maar in het SWV 25-05 wordt het OP elk jaar opnieuw vastgesteld. Binnen de regio, die bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Voorst en Epe, is er door de besturen voor gekozen om eerst een profiel per schoolsoort op te stellen om zo snel in kaart te kunnen brengen of het aanbod aan ondersteuning op de VO-scholen per schoolsoort dekkend is. Er zijn uiteindelijk drie schoolsoorten vastgesteld:

- VMBO-HAVO-VWO
- Praktijkonderwijs (PrO)
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

De drie *schoolsoortondersteuningsprofielen* zijn op basis van consensus met alle scholen vastgesteld en zijn richtinggevend geweest bij het opstellen van de profielen van de afzonderlijke scholen, de zogenaamde *schoolondersteuningsprofielen*. De schoolsoortondersteuningsprofielen zijn opgenomen in de bijlage bij dit OP. De schoolondersteuningsprofielen krijgen een plaats in de schoolgids van de betreffende scholen.

De *schoolondersteuningsprofielen* samen bepalen het ondersteuningsprofiel van het samenwerkingsverband dat uiteindelijk wordt vastgelegd in het OP. Het OP is daarmee een belangrijke informatiebron voor iedereen die wil weten hoe het SWV passend onderwijs in deze regio invult, vormgeeft, organiseert en financiert. Daarnaast geeft het OP een beeld van de extra ondersteuning die binnen het SWV beschikbaar is. Hierbij kan het gaan om fysieke voorzieningen, maar ook om zogenaamde arrangementen. In het OP is ook beschreven hoe (ouders van) leerlingen toegang tot deze voorzieningen kunnen krijgen en welke procedures hiervoor gelden (zie hoofdstuk 4 en 6).

In het OP staat dus het beleid van het SWV beschreven. Om die reden is het van belang dat alle betrokken partijen zich erin kunnen vinden. Het OP wordt vastgesteld na goedkeuring van de schoolbesturen in de Algemene Ledenvergadering van het SWV en instemming van de ondersteuningsplanraad (OPR) en wordt daarna ter goedkeuring naar de onderwijsinspectie gestuurd. Deze procedure is wettelijk vastgelegd. Het OP gaat over ondersteuning in het onderwijs voor leerlingen die dat nodig hebben. Dit raakt ook de jeugdhulp en voor sommige leerlingen de AWBZ-zorg. De jeugdhulp valt vanaf 1 augustus 2015 integraal onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten en ook bepaalde onderdelen van de AWBZ wordt gedecentraliseerd. Het is daarom van belang met de gemeenten in het SWV afstemming te vinden tussen jeugdhulp enerzijds en passend onderwijs anderzijds (hoofdstuk 3). Dit is van belang omdat de landelijke overheid verlangt dat na de vaststelling van het concept OP door het SWV er voldoende afstemming is met de gemeenten in de regio, formeel geregeld in een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) tussen het SWV en de gemeentebesturen (hoofdstuk 6).

Voorts is de aansluiting met primair onderwijs van wezenlijk belang: primair onderwijs en speciaal onderwijs enerzijds en VO en VSO anderzijds hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid als het gaat om de meest passende schoolloopbaan voor de leerlingen. Een goede afstemming en samenwerking tussen deze partijen moeten ervoor zorgen dat deze schoolloopbaan optimaal geborgd is in de regio (hoofdstuk 5). Het OP legt daarnaast de zorg voor de kwaliteit van passend onderwijs in de regio vast en heeft zich hierbij te houden aan de kaders die daarvoor zijn gesteld (hoofdstuk 7).

De uitvoering van het OP vindt plaats binnen de financiële kaders, zoals deze door de landelijke overheid zijn gesteld. Deze kaders en de daaraan gekoppelde middelen bieden enerzijds veel mogelijkheden om de uitgangspunten van passend onderwijs te realiseren, maar dwingen anderzijds ook tot het maken van keuzes (hoofdstuk 8).

Het OP beschrijft met andere woorden een nieuw bestel, dat onder de naam passend onderwijs ingaat op 1 augustus 2014. Daarmee is op die datum nog geen nieuwe praktijk gerealiseerd. De *Wet passend onderwijs* vraagt om doorontwikkeling in de praktijk, zeker in een regio waar het afgelopen decennium een praktijk is ingericht die inhoudelijk en financieel niet samenvalt met de uitgangspunten van passend onderwijs (hoofdstuk 9).

Dit OP sluit af met een begrippenlijst (hoofdstuk 10).

Relevante documenten waarnaar in dit OP wordt verwezen, zijn als aparte bijlage bij dit OP opgenomen.

HS. 1 VISIE EN AMBITIE

De visie is richtinggevend voor het beleid, de activiteiten en de werkprocessen van het SWV. Het beleid van het SWV is geformuleerd binnen en vanuit de *Wet passend onderwijs* en het *Referentiekader Passend Onderwijs*. Op basis daarvan is ook de ambitie geformuleerd en de uitgangspunten die aan deze visie en de ambitie ten grondslag liggen. De activiteiten die de visie en ambitie moeten realiseren, worden beschreven in de hoofdstukken 3 tot en met 5.

De visie en ambities worden gekaderd door een aantal wettelijke en financiële begrenzingsen.

Visie en ambitie

De leerlingen in het verzorgingsgebied van het SWV krijgen, zoveel mogelijk school- en thuisnabij, een passend onderwijsaanbod richting startkwalificatie of arbeidsparticipatie zodat zij de kans krijgen om volwaardig in de maatschappij te kunnen participeren en functioneren.

Door een verantwoorde samenwerking met andere betrokken partijen en het delen van expertise creëren we voor de leerlingen een meerwaarde ten opzichte van de mogelijkheden van de afzonderlijke scholen. Dit doen wij op zodanige wijze dat we kennis en middelen bundelen om zo de kracht van de deelnemende scholen te versterken.

Door onderscheid te maken tussen basisondersteuning en extra ondersteuning geven we een helder beeld van de ondersteuning waarvoor de scholen dan wel het SWV verantwoordelijkheid draagt.

Het realiseren van deze ambitie moet ervoor zorgen dat in de regio geen leerlingen tussen de wal en het schip vallen en dat alle leerlingen het onderwijs, de begeleiding en de zorg krijgen die aansluiten bij zijn ondersteuningsbehoeften.

Om tot een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning te komen, is samenwerking vanuit een gezamenlijke visie noodzakelijk. Hierbij geldt dat alle kinderen en jongeren zorg en aandacht nodig hebben en ouders voor de opvoeding de eerst verantwoordelijken zijn. Onderwijs en onderwijsondersteuning zijn onlosmakelijk met elkaar en met deze opvoeding verbonden. Vanuit dit brede perspectief wordt specialistische en toegankelijke ondersteuning voor leerlingen, die dit nodig hebben, vorm gegeven vanuit en binnen de kaders van passend onderwijs. Een veilige en gezonde omgeving, goed onderwijs en passende zorg en ondersteuning dragen bij aan een succesvolle schoolloopbaan. Iedere leerling moet in de gelegenheid zijn om zich met zijn mogelijkheden ten volle te ontplooien in de school. Deze doelstelling moet uiteindelijk zichtbaar worden in de volgende maatschappelijke resultaten:

- meer jongeren halen een diploma en/of een startkwalificatie;
- meer jongeren vinden een duurzame plaats op de arbeidsmarkt;
- meer jongeren participeren actief in de samenleving.

Deze resultaten zijn alleen haalbaar als binnen de regio er goed wordt samengewerkt tussen het onderwijs en de partners in de zorgketen.

Uitgangspunten

1. De besturen willen alle leerlingen opvangen binnen het VO en VSO.
2. Voor een beperkte groep leerlingen met wie het VO handelingsverlegen is, wordt een boven schoolse voorziening ingericht. Voor deze voorziening kunnen ook leerlingen uit het VSO in aanmerking komen die naar het VO kunnen. Deze boven schoolse voorziening is altijd tijdelijk en bedoeld om de leerling terug te plaatsen naar de school van herkomst of te plaatsen in het VO en het VSO.
3. De VO en VSO scholen ontwikkelen voor 1 augustus 2015 de gewenste expertise in de eigen organisatie, zodat de docenten goed zijn toegerust om kwalitatief hoogwaardig onderwijs, begeleiding en zorg te garanderen.
4. De leerlingen en docenten worden begeleid en ondersteund door gekwalificeerde experts die aan de schoolbesturen zijn verbonden, maar die tevens bovenschools zijn georganiseerd in een kennisnetwerk dat zorgt voor adequate scholing en kennisuitwisseling en voor een flexibele inzet van deze experts.
5. Om ervoor te zorgen dat de scholen binnen het VO en VSO voldoende tijd hebben om zich zorgvuldig en verantwoord voor te bereiden op het realiseren van de eerste vier uitgangspunten, worden deze gefaseerd ondergebracht in een ontwikkelagenda en wordt er geïnvesteerd in kennis en vaardigheden (zie verder

hoofdstuk 9). Deze fasering moet erop gericht zijn dat binnen drie jaar op alle scholen een verantwoorde opvang is voor de eigen leerlingen [Meerjarenbegroting (MJB) programma 5].

6. VO en VSO werken, daar waar dat nodig en wenselijk is, nauw samen om optimaal te profiteren van elkaars expertise.
7. Er komt één loket, dat zal functioneren als een toewijzingscommissie. Deze commissie wijst de extra ondersteuning toe, gaat over de verwijzing naar de boven schoolse voorziening, geeft de toelaatbaarheidsverklaringen af en draagt zorg voor de LWOO- en ProO-indicatie.
8. De VO scholen hebben samen afgesproken dat:
 - elke school een zo breed en diep mogelijke ondersteuning biedt;
 - er geen concurrentie zal zijn op het gebied van passend onderwijs;
 - er een evenwichtige verdeling van de leerlingen zal zijn die extra ondersteuning nodig hebben (voor het overgangsjaar zullen de beschikbare middelen verdeeld worden op basis van de huidige LGF verdeling);
 - de beschikbare middelen voor de ondersteunings arrangementen in het VO grotendeels verdeeld zullen worden op basis van de leerlingstromen.

Samengevat kan worden gesteld dat passend onderwijs en de vertaling daarvan, in de regio Apeldoorn, Epe en Voorst (ingrijpende) gevolgen heeft voor de manier waarop tot nu toe is gewerkt. Er is, in de lijn van passend onderwijs, voor gekozen om het onderwijs aan leerlingen die extra begeleiding en ondersteuning nodig hebben, zoveel mogelijk op de scholen zelf te organiseren. Dit houdt in dat de scholen adequaat moeten worden ingericht om deze leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden en dat betekent onder andere dat er geïnvesteerd wordt in de deskundigheidsbevordering van de docenten, het versterken van de expertise in de scholen en dat er met het VSO wordt samengewerkt waar dat noodzakelijk en/of wenselijk is.

Begrenzing

Naast hiervoor geformuleerde visie, ambitie en uitgangspunten, kent de *Wet passend onderwijs* ook kaders die deze mogelijk begrenzen. Dit geldt in het bijzonder de financiële begrenzing. Het SWV heeft te maken met een negatieve verevening en op termijn ook met krimpende leerlingenaantallen. De negatieve verevening wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een relatief hoog aantal leerlingen in cluster 4 van het VSO. Het SWV streeft er dan ook naar de omvang van alle categorieën van het VSO op de landelijke norm te krijgen in 2020. Door het versterken van de basisondersteuning en het realiseren van arrangementen wordt dit streven als reëel beschouwd.

De praktische begrenzing als gevolg van een gegroeide traditie in de regio betreffende het omgaan en opvangen van leerlingen met zorgvragen, heeft, zoals al eerder aangegeven, ertoe bijgedragen dat het SWV weliswaar op 1 augustus 2014 start met passend onderwijs, maar een periode van drie jaar heeft gereserveerd om de ondersteuning op alle scholen optimaal te hebben ingericht voor passend onderwijs.

Werkagenda hs1 2014-2015

- SMART-er formuleren van doelstelling maatschappelijke resultaten.

Werkagenda hs1 2015-2016

- Geen punten.

HS. 2 ORGANISATIE

Tot het SWV 25-05 horen de volgende gemeenten: Apeldoorn, Epe en Voorst. In totaal zijn twaalf besturen en 23 scholen bij het SWV aangesloten: 4 scholen voor cluster 3, 5 scholen voor cluster 4, 2 scholen voor praktijkonderwijs (samen ca. 350 leerlingen) en 12 scholen voor overig VO, al dan niet met vmbo (7). In totaal zitten er op deze scholen ruim 13.000 leerlingen, van wie bijna 1.000 leerlingen in het VSO. Het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) in Apeldoorn kent een groot VMBO aanbod en een klein PrO aanbod. Met uitzondering van een kleine HAVO afdeling op de Ambelt (28 leerlingen). De Bolster, de Hoenderloo Groep en de Ambelt verzorgen cluster 4 onderwijs. In schooljaar 2012-2013 zijn dit 860 plekken. Hierbij moet opgemerkt worden dat leerlingen van de Bolster en de Hoenderloo Groep vaak van buiten de SWV regio komen. Ze worden buitenregionaal geplaatst op de Beele en de Hoenderloo Groep in een 24-uurs behandelsetting. Beide instellingen vallen onder de Stichting Pluryn. De cluster 3 scholen voor voortgezet onderwijs hebben 193 plekken (cijfers schooljaar 2011). Dit zijn De Zonnehoek, de Daniel de Brouwerschool, het Kroonpad en de Van Voorthuysenschool.

Het SWV 25-05 heeft gekozen voor de rechtsvorm van een coöperatieve vereniging. Het SWV is aangesloten bij een landelijke bezwaaradviescommissie die adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het SWV over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het VSO. Verder kent het SWV een OPR die instemming moet verlenen aan het OP. Het SWV kent, naast de OPR ook een medezeggenschapsraad, indien en voor zover deze dient te worden ingesteld op grond van het bepaalde in de WMS.

De details over de inrichting van het SWV staan beschreven in de volgende documenten, die alle terug te vinden zijn in de bijlage bij dit OP.

- Statuten Coöperatie SWV 25-05 U.A.
- Huishoudelijk reglement Coöperatie SWV 25-05 U.A.
- Samenwerkings- en deelnemersovereenkomst Coöperatie SWV 25-05 U.A.
- Reglement voor de Ondersteuningsplanraad.

In dit hoofdstuk beperken wij ons tot een korte beschrijving van de huidige situatie, een verantwoording van de keuze voor de coöperatieve vereniging en de inrichting van de coöperatie.

Huidige situatie

In het OP wordt enkele keren verwezen naar de bijzondere praktijk in de regio Apeldoorn, zoals deze binnen en vanuit het oude SWV VO in de afgelopen jaren is ingericht en gegroeid. Tot op dit moment kent deze praktijk een Orthopedagogisch – en Didactisch Centrum (OPDC) met een lesplaatsvoorziening (Oscar), een expertisecentrum en een zogenaamde determinatie- en opvangvoorziening (DG). Deze laatste kan gezien worden als een tussenvoorziening. Op het OPDC volgen jaarlijks ca. 160 leerlingen vooral VMBO en in enkele gevallen HAVO. De duur van het verblijf op Oscar varieert van een periode van een jaar tot de hele VMBO schoolloopbaan. De DG heeft plaats voor 30 leerlingen. Deze plekken zijn tijdelijk en worden over het jaar flexibel ingevuld. In totaal maken per jaar ca. 60 leerlingen gebruik van de DG.

Eind 2012 is besloten het OPDC, de DG en het expertiseteam te sluiten per 1 augustus 2015. Dit betekent dat deze voorziening en diensten binnen twee schooljaren moeten worden afgebouwd. Dit traject wordt verder beschreven in het reorganisatieplan, dat is opgesteld door het oude SWV en het sociaal plan dat is overeengekomen met de vakcentrales.

Met ingang van 1 augustus 2014 wordt een deel van deze boven schoolse voorziening ondergebracht in een nieuwe voorziening voor max. 30 leerlingen onder verantwoordelijkheid van het nieuwe SWV (zie verder hoofdstuk 4).

Keuze voor een coöperatie

De belangrijkste overwegingen die aan de keuze voor de coöperatieve vereniging ten grondslag liggen zijn de volgende.

- 1) Een coöperatie is een samenwerkingsverband, rechtspersoon, vereniging én onderneming ineen. Er is van een hybride rechtsvorm die in de (semi-)publieke sector steeds gebruikelijker wordt. De coöperatieve vereniging (coöperatie) is een rechtsvorm die bij uitstek geschikt is voor samenwerking, die vanwege het beperkt aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is, een grote mate van vrijheid biedt voor wat betreft de inrichting. De statuten kunnen vaak precies op de betrokken schoolbesturen worden afgestemd en de schoolbesturen zijn als leden van de coöperatie feitelijk ook eigenaren van de coöperatie en hebben daarmee veel invloed op de gang van zaken binnen het samenwerkingsverband.
- 2) De coöperatie heeft de flexibiliteit om, afhankelijk van de fase van de samenwerking, mee te veranderen in de dienstverlening.
- 3) De rechtsverhouding met de leden is bij de coöperatie een dubbele. Leden hebben een rechtspersonenrechtelijke relatie met de coöperatie (middels het lidmaatschap) en zijn daarnaast verplicht een deelnemersovereenkomst met de coöperatie af te sluiten. De deelnemersovereenkomst is een verbintenisrechtelijke relatie. In de deelnemersovereenkomst wordt vastgelegd welke diensten c.q. zaken ieder lid van de coöperatie afneemt.
- 4) Voor de coöperatie geldt dat indien de coöperatie onverhoopt failliet zou gaan, de schoolbesturen als leden niet aansprakelijk kunnen worden gesteld voor eventuele schulden of tekorten van de coöperatie.

Inrichting organisatie

Deelnemen aan de coöperatie kent twee vormen, namelijk het lidmaatschap of het sluiten van een overeenkomst (deelnemersovereenkomst). De genoemde schoolbesturen zijn allen leden. Het SWV heeft bepaald dat ook nieuwe schoolbesturen deelnemen als volwaardig lid. Dit geldt dus ook voor verzoeken tot deelname op grond van opting in.

Het Sprengen College (cluster 4) in wapenveld heeft zich aangemeld als opting in partner.

De coöperatie SWV 25-05 kent vier organen:

- de Algemene Ledenvergadering (ALV);
- het bestuur;
- de Monitorcommissie;
- de Ondersteuningsplanraad (OPR).

De ALV wordt gevormd door de schoolbesturen die lid zijn van de coöperatie. De finale besluitvorming in de coöperatie, voor zover niet overgelaten aan andere organen, is voorbehouden aan de ALV. De ALV heeft als taak om toezicht te houden op het beleid en van het bestuur en op de gang van zaken binnen de coöperatie. De ALV ziet toe op:

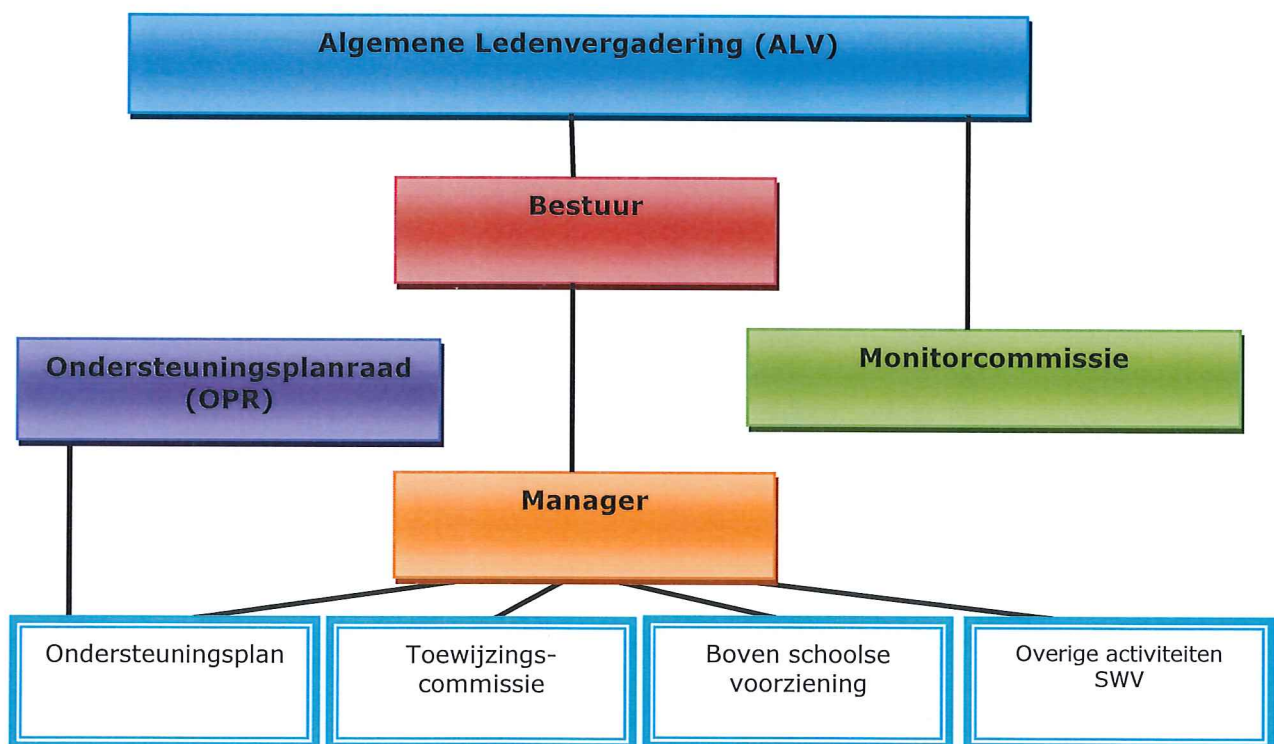
- 1) het verwezenlijken van de doelstelling en het bereiken van de gewenste resultaten;
- 2) het functioneren van de bestuursleden en het naleven van de wettelijke verplichtingen en de code goed bestuur;
- 3) de rechtmatige verwerving van middelen en de aanwending van middelen.

De ALV wijst uit zijn midden een monitorcommissie aan. De commissie bestaat uit de voorzitter van de ALV, aangevuld met twee andere leden. De monitorcommissie houdt, ter voorbereiding van de intern toezichthoudende taak van de ALV, toezicht op de wijze waarop het bestuur zijn werkzaamheden uitoefent. De commissie heeft daartoe periodiek overleg met het bestuur en rapporteert over haar bevindingen aan de ALV. Het bestuur bereidt voorstellen voor besluitvorming voor ten behoeve van de ALV. De monitorcommissie bereidt voorstellen voor besluitvorming voor waar het de intern toezichthoudende taken en bevoegdheden van de ALV betreft.

De coöperatie heeft een bestuur van drie leden [MJB programma1]. De bestuursleden zijn geen bestuurders, maar rectoren of schooldirecteuren. Het bestuur bestuurt de coöperatie en is belast met de realisatie van de doelstelling van de coöperatie, daaronder begrepen het voldoen aan de uitvoering van de wettelijke taken, de strategie en het beleid met de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling van de coöperatie. Het bestuur legt verantwoording af aan de ALV over het gevoerde beleid. Het bestuur brengt periodiek verslag uit aan de ALV. De realisatie van het OP wordt onder verantwoordelijkheid van het bestuur uitgevoerd door een manager [MJB programma 1]. Hij bereidt de bestuursbesluiten voor en zorgt voor een adequate uitvoering. Verder is hij voorzitter van de toewijzingscommissie, geeft hij leiding aan de boven schoolse voorziening en draagt hij zorg voor de verdere ontwikkeling van passend onderwijs in deze regio, conform de visie, ambitie en uitgangspunten zoals deze zijn verwoord in hoofdstuk 1.

De Ondersteuningsplanraad is een speciale medezeggenschapsraad binnen de coöperatie en bestaat uit een vertegenwoordiging van ouders, personeelsleden en eventueel leerlingen van de scholen in het SWV. De OPR heeft instemmingsrecht op het OP van het SWV.

In een organogram ziet de inrichting er als volgt uit.

Werkagenda hs2 2014-2015

- Geen punten.

Werkagenda hs2 2015-2016

- Geen punten.

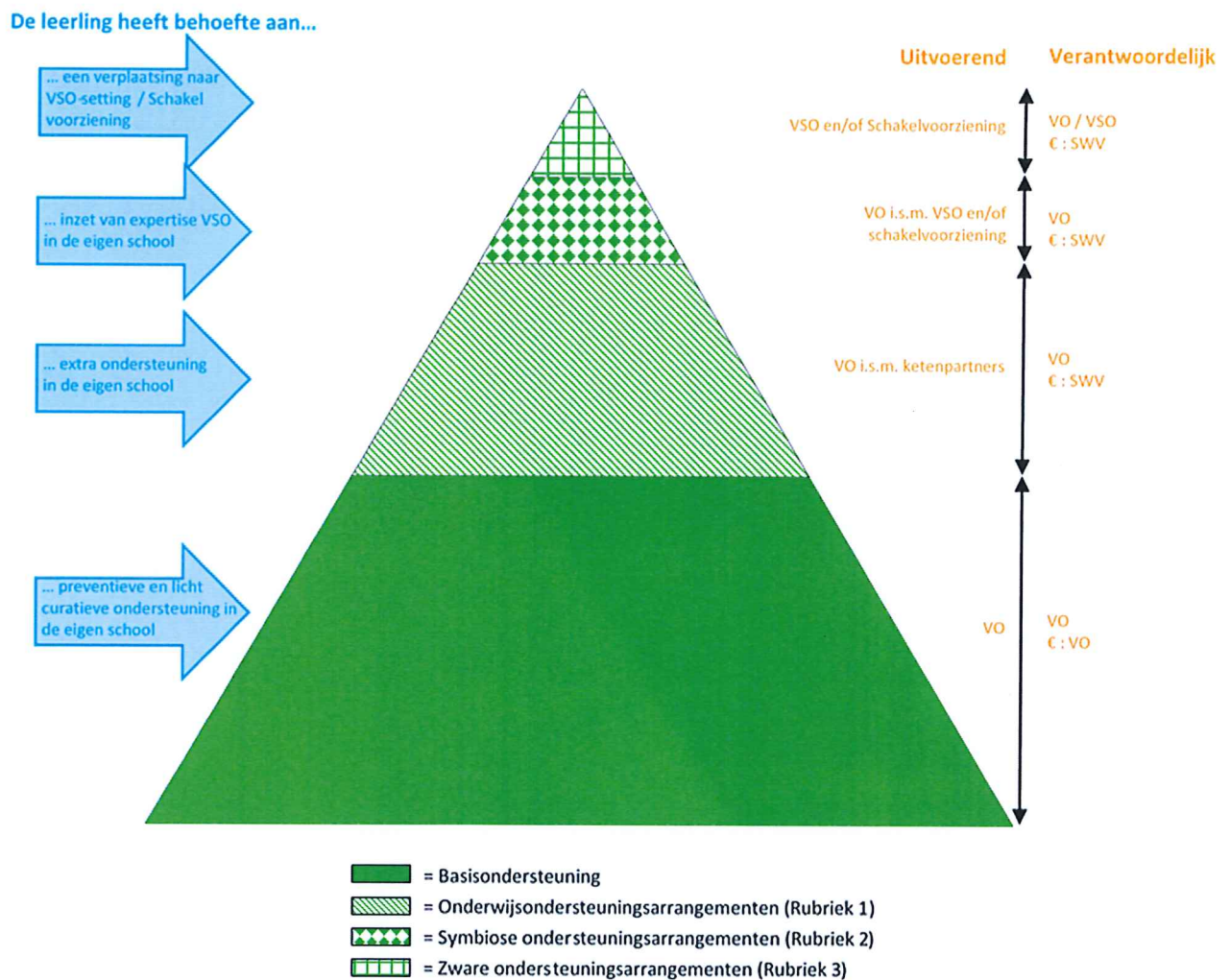
HS. 3 DEKKENDE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

Om tot een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning te komen, is samenwerking vanuit een gezamenlijke visie noodzakelijk. In hoofdstuk 1 is dit uitgangspunt nader uitgewerkt in de visie en ambitie van het SWV.

Passend onderwijs binnen SWV 25-05

Hieronder is het passend onderwijs in onze regio in beeld gebracht

Passend Onderwijs in beeld

Met de komst van passend onderwijs wordt er geen zorg meer geïndiceerd aan de hand van de problematiek van een leerling, maar wordt er ondersteuning voor de leerling gearrangeerd welke passend is bij zijn of haar onderwijsbehoefte.

Dit kan bijvoorbeeld in samenwerking met ketenpartners binnen de school, maar ook door samen te werken met experts vanuit het VSO. Op deze manier worden binnen het onderwijs arrangementen van licht naar zwaar aangeboden voor leerlingen met verschillende onderwijsbehoeftes. Naar gelang de ondersteuningsbehoefte van de leerling wijzigt, wordt een arrangement aangepast.

Het grootste onderdeel van de driehoek en tevens de basis ervan, is de basisondersteuning wat veelal preventieve en lichte ondersteuning inhoudt binnen de eigen school. Maar ook arrangementen in het tweede en derde onderdeel van de driehoek worden binnen het VO aangeboden. Het doel hiervan is om zoveel

mogelijk de juiste ondersteuning dichtbij de leerling te brengen zodat hij binnen de eigen school kan blijven om zijn schoolloopbaan tot een succes te maken.

Het SWV zorgt voor een dekkende onderwijsondersteuningsstructuur zodat dat alle leerlingen een passende plaats geboden kan worden op één van de scholen binnen het SWV. Hierbij geldt het uitgangspunt: zoveel als mogelijk binnen het VO en daar waar nodig in het VSO (zie verder de uitgangspunten in hoofdstuk 1).

Er is een gezamenlijk niveau van basisondersteuning per schoolsoort bepaald. Daarnaast kunnen er arrangementen worden gemaakt voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Bij het samenstellen van de ondersteuningsprofielen van de scholen is gedacht vanuit de onderwijsbehoefte van de leerling: er moet een match zijn tussen de onderwijsbehoefte van leerling die ondersteuning nodig heeft en het onderwijs- begeleidingsaanbod van de school. Hierbij werken we met het zogenaamde *Apeldoornse model*. Dit model gaat uit van onderwijsbehoeften van de leerlingen en is gebaseerd op de uitgangspunten van het handelingsgericht werken. Het model kent zes gebieden voor ondersteuningsbehoeften, die de bouwstenen vormen voor het te maken arrangement. We zetten ze hierna op rij.

1. Aanpassing onderwijssituatie
 - a. controle/sturing, benoemen gewenst gedrag;
 - b. extra positieve aandacht, stimulans, feedback;
 - c. individuele benadering/relatie opbouwen.
2. Aanpassing leersituatie
 - a. structureren van huiswerk/hulp bij planning en aanpak;
 - b. bevorderen zelfredzaamheid.
3. Aanpassing lesmaterialen en instructie
 - a. extra instructie;
 - b. faciliteiten voor specifieke (leer) problemen;
 - c. Remedial Teaching.
4. Aanpassing ruimtelijke omgeving
 - a. structuur bieden;
 - b. omgeving (bijvoorbeeld) prikkelarm inrichten.
5. Inzet expertise
 - a. leerlingbegeleiding;
 - b. trainingen.
6. Samenwerking deskundigen
 - a. ouders/(gezins) voogd
 - b. afstemming begeleiding binnen school;
 - c. afstemming externe hulpverlening.

Handelingsgericht werken

In het Referentiekader passend onderwijs wordt handelingsgericht werken gezien als de manier om de indicatiestelling op basis van slagboomdiagnostiek te vervangen door handelingsgerichte diagnostiek. Binnen passend onderwijs staat de onderwijsondersteuningsvraag centraal: *wat heeft dit kind in deze situatie nodig, hoe gaan we dat organiseren en arrangeren, wie hebben we daarvoor nodig en hoeveel kost dat?* Deze aanpak vraagt een flexibele inzet van expertise en voorzieningen, die nu nog vaak gescheiden van elkaar deel uitmaken van (bijvoorbeeld) speciaal onderwijs, VSO en voorzieningen voor jeugdhulp en opvoedondersteuning.

Basisondersteuning

Wettelijk is vastgelegd dat het SWV het niveau van basisondersteuning vastlegt in het OP: de wet biedt ruimte om hieraan een eigen invulling te geven en daarover afspraken te maken.

We omschrijven basisondersteuning als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd. In deze omschrijving zijn dus vier aspecten te onderscheiden.

1. Preventieve en lichte ondersteuning

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren.

In de beschrijving van de basisondersteuning worden de lichte curatieve interventies vastgelegd voor leerlingen met dyslexie, meer of minder gemiddelde intelligentie, fysieke beperkingen of voor leerlingen die behoefte hebben aan extra sturing op pedagogisch vlak.

2. Onderwijsondersteuningsstructuur

In het ondersteuningsprofiel van de school wordt in ieder geval aangegeven wat de expertise is van het (ondersteunings)team voor wat betreft preventieve en (licht) curatieve interventies en hoe die zichtbaar worden in de onderwijsorganisatie van de school.

3. Planmatig werken

De indicatoren zorg en begeleiding, zoals die door de onderwijsinspectie in het toezichtkader VO zijn vastgelegd, vormen hiervoor het uitgangspunt.

4. Kwaliteit van de basisondersteuning

Criterium hiervoor is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt omschreven: de opbrengsten van de school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het onderwijsleerproces en de zorg en begeleiding aan de gestelde norm.

Samenvattend verstaan we onder basisondersteuning de door het SWV afgesproken preventieve en licht curatieve interventies die:

- eenduidig geldend zijn voor het VO binnen het hele SWV,
- uitgevoerd worden binnen de ondersteuningsstructuur van de school en
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school,
- indien nodig worden ondersteund met de inzet van expertise van andere scholen en
- soms met de inzet van ketenpartners en
- zonder indicatiestelling en op het overeengekomen kwaliteitsniveau
- planmatig worden uitgevoerd.

Het niveau van de basisondersteuning in ons SWV is vastgelegd in de schoolsoortondersteuningsprofielen en schoolondersteuningsprofielen. In verschillende werkbijeenkomsten met het VO en ook het VSO is de basisondersteuning vastgesteld per schoolsoort. De basisondersteuning wordt verzorgd en gefinancierd door de scholen zelf. In het verder ontwikkelen en versterken van de basisondersteuning investeert het SWV jaarlijks met voorzieningen en middelen. Binnen het SWV is afgesproken dat de basisondersteuning op elke school hetzelfde niveau kent. [MJB programma 5].

Extra ondersteuning

Streven naar een hoog niveau van basisondersteuning laat onverlet dat een deel van de leerlingen extra ondersteuning nodig heeft. Hiervoor kent het SWV de arrangementen. Voor alle vormen van ondersteuning die de basisondersteuning overstijgen, hanteren wij het begrip extra ondersteuning of arrangement.

De grens tussen basisondersteuning en extra ondersteuning wordt door het SWV bepaald en deels begrensd door het beschikbare budget.

De arrangementen kunnen variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard. Als uitgangspunt geldt dat, waar mogelijk en verantwoord, de leerling blijft of weer terugkeert op de school waar hij staat ingeschreven.

De extra ondersteuning wordt gefinancierd vanuit het SWV.

De toewijzingscommissie (het loket) geeft een bindend advies over de inzet van de begeleiding die vanuit de extra ondersteuning noodzakelijk is [MJB programma 5].

Arrangementen

De extra ondersteuning, zoals deze wordt vormgegeven in arrangementen, zijn in ons SWV onder gebracht in drie rubrieken, die zijn gemaakt op basis van de onderwijsbehoeften van leerlingen. De arrangementen binnen

deze rubrieken kunnen waar nodig worden aangevuld met ondersteuningsactiviteiten vanuit de thuis en/of vrijetijdssituatie van de leerling. De context school, thuis en vrije tijd worden dan in onderlinge samenhang bekeken en vertaald in een integrale, handelingsgerichte aanpak.

Rubriek 1: ondersteuningsarrangementen

Deze gelden in de reguliere schoolsetting waar de onderwijsbehoefte van de leerling meer vraagt dan wat binnen de basisondersteuning geboden kan worden.

Rubriek 2: symbiose ondersteuningsarrangementen

Voor leerlingen vanuit de VO scholen voor wie samen met het VSO een arrangement wordt gemaakt.

Onder symbiose wordt verstaan dat leerlingen die staan ingeschreven in het VSO, een deel van het onderwijs op een reguliere school voor voortgezet onderwijs of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs kunnen volgen.

In dit geval maken regulier en speciaal onderwijs afspraken over het programma en de bekostiging en leggen deze vast in een symbioseovereenkomst. In een dergelijke overeenkomst kunnen ook andere samenwerkingsafspraken worden vastgelegd: bijvoorbeeld, dat voor leerlingen uit het VO bijzondere afspraken worden gemaakt met het VSO als het gaat om ondersteuning.

Rubriek 3: zware ondersteuningsarrangementen

Arrangementen waarvan de onderwijs en/of ondersteuningsbehoefte van de leerling te zwaar is om in het VO te kunnen uitvoeren en daarom uitgevoerd moet worden in het VSO of in de boven schoolse voorziening.

Afstemming met cluster 1 en 2

In de huidige situatie werken de scholen voor voortgezet onderwijs samen in 83 samenwerkingsverbanden om de lichte ondersteuning voor leerlingen te regelen. De scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs werken samen in 34 regionale expertisecentra. Met de invoering van passend onderwijs gaan alle scholen in een regio (met uitzondering van scholen in cluster 1 en 2) deel uitmaken van een (nieuw) samenwerkingsverband. Cluster 1 heeft vanwege de schaalgrootte en de specialistische expertise een landelijke systematiek, met budgetfinanciering en zonder landelijk vastgestelde criteria. Omdat de situatie voor cluster 2 vergelijkbaar is met cluster 1, haakt cluster 2 in de nieuwe situatie aan bij de landelijke systematiek van cluster 1. Net als in cluster 1 wordt in cluster 2 een beperkt aantal instellingen ingericht die het onderwijs gaan verzorgen. De huidige vestigingen voor cluster 2 gaan op termijn op in die instellingen. Dat moet heel zorgvuldig gebeuren en heeft daarom tijd nodig. Daarom geldt tot 1 augustus 2015 een overgangsperiode. Tot die tijd vallen de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs onder de huidige besturen en worden nog niet overgedragen aan de instellingen in oprichting. Wel zijn de instellingen in oprichting per 1 augustus 2014 een rechtspersoon en moeten ze een commissie van onderzoek hebben ingericht. Dat betekent dat de REC's, de commissies voor de begeleiding en de commissies voor de indicatiestelling per 1 augustus 2014 ophouden te bestaan. De instellingen in oprichting voeren vanaf 1 augustus 2014 een deel van de taken van de instelling uit, zoals die in de wet zijn beschreven. Namelijk:

- indiceren (toelaatbaarheid tot het (voortgezet) speciaal onderwijs of begeleiding binnen het regulier onderwijs)
- het leveren van begeleidingsarrangementen
- trajectbegeleiding van ouders

Met ingang van 1 augustus 2015 is de samenstelling van de instellingen definitief en zijn de instellingen volledig ingericht. De huidige scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs zijn bestuurlijk ondergebracht bij de instellingen.

Cluster 1: Visio

Na de invoering van de Wet Passend Onderwijs zal het onderwijs in Cluster 1 landelijk georganiseerd blijven. De redenen hiervoor zijn de beperkte omvang van de doelgroep en de specialistische expertise. In deze regio is

Koninklijke Visio de organisatie die de ondersteuning voor blinde en slechtziende leerlingen (Cluster 1) biedt. Cluster 1 gaat wettelijk geen deel uitmaken van het samenwerkingsverband. Vanuit Visio Onderwijs is er een contactpersoon verbonden aan het samenwerkingsverband die benaderd kan worden bij vragen rondom het onderwijs aan visueel beperkte leerlingen.

Het streven van Visio Onderwijs is zoveel mogelijk kinderen met een visuele beperking op reguliere, of andere vormen van speciale, scholen onderwijs te laten volgen. Op dit moment wordt bijna 75% van de leerlingen door de Ambulant Onderwijskundige Dienst van Visio begeleid. Om dit te realiseren wordt ondersteuning op maat geboden. Op basis van de onderwijsbehoeften van het kind en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht wordt een Begeleidingsplan opgesteld. Ondersteuning aan docenten en leerlingen kan bestaan uit: ambulante onderwijskundige begeleiding, advies, coaching, instructie, collegiale consultatie en cursussen. Naast ondersteuning door de ambulant onderwijskundig begeleider blijven er financiële middelen beschikbaar t.b.v. de visueel beperkte leerling. De toekenning van deze middelen zal centraal via Cluster 1 gaan lopen. Zodra de exacte invulling hiervan bekend is, wordt deze gecommuniceerd met de scholen en samenwerkingsverbanden.

Wanneer sprake is van (een vermoeden van) een visuele beperking, kunnen ouders, maar ook de school, hun kind aanmelden bij Koninklijke Visio. Na onderzoek, beoordeelt de Commissie van Onderzoek of het kind op basis van de landelijke toelatingscriteria recht heeft op een Cluster 1 indicatie. Hierbij wordt ook aangegeven of het kind recht heeft op ambulant onderwijskundige begeleiding of op onderwijs op één van de scholen voor leerlingen met een visuele beperking van Visio.

Cluster 2: Kentalis

Voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking (t.g.v. doofheid, slechthorendheid en/of ernstige spraaktaalmoeilijkheden, eventueel in combinatie met een autisme spectrumstoornis), die ingeschreven staan bij de scholen van het Samenwerkingsverband en waarbij de onderwijsbehoefte de zorgplichtmogelijkheden van de scholen in het Samenwerkingsverband overstijgt, werkt het Samenwerkingsverband SWV 25-03 samen met de Stichting Kentalis Onderwijs, Spiekmanlaan 16, 6824 DL te Arnhem.

De gemaakte afspraken van deze samenwerking zijn ten aanzien van:

Basisondersteuning

Wanneer de schoolinterne zorg ontoereikend is en vragen rondom een vermoede cluster2 problematiek niet beantwoord kunnen worden, kan een aanvraag voor Consultatie en Advies worden gedaan bij Kentalis Onderwijs. Het invullen van een signaleringsinstrument (in ontwikkeling) door de school t.a.v. vermoede cluster2-problematiek gaat hier aan vooraf. Consultatie en advies zijn kosteloos.

Extra onderwijsondersteuning

Wanneer blijkt, dat schoolinterne zorg en, indien van toepassing, schoolnabije zorg vanuit het samenwerkingsverband, de school en/of het samenwerkingsverband niet volledig aan haar zorgplicht kan voldoen, dan wordt bij Kentalis Onderwijs extra onderwijsondersteuning aangevraagd. De kosten van de extra onderwijsondersteuning komen ten laste van Kentalis Onderwijs (cluster 2 budget).

De onderwijsondersteuning van Kentalis kan bestaan uit:

1. Het begeleiden van een individuele leerling (licht arrangement);
2. het beschikbaar stellen door Kentalis van een leerkracht/docent voor een groep leerlingen met een gelijkwaardige specifieke cluster 2 onderwijsvraag (mediumarrangement);
3. het zo nodig uitbreiden van deze ondersteuning met logopedie door een logopedist van Kentalis Onderwijs;
4. het onderhouden van een directe lijn vanuit het loket voor Consultatie en Advies om adequaat hulp te kunnen bieden aan de doelgroep;
5. het assisteren op schoolniveau bij het opstellen van het Ontwikkelingsperspectief voor de leerling wat betreft de specifieke cluster 2 problematiek.

De mate van inzet van Kentalis wordt bepaald door de Commissie van Onderzoek en is afhankelijk van de onderwijsbehoefte van de leerling(en) en de ondersteuningsbehoefte van de school.

Verwijzing en plaatsing op een cluster 2 school

Wanneer blijkt, dat de interne zorg van de school, de extra inzet vanuit het Samenwerkingsverband en de extra inzet door Kentalis Onderwijs onvoldoende zijn om aan de onderwijsvraag van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de school te voldoen, dan kan een plaatsing op een cluster 2 school van Kentalis Onderwijs aangevraagd worden. Tijdens de aanvraagprocedure levert Kentalis Onderwijs een trajectbegeleider.

Expertise-overdracht

Kentalis Onderwijs ondersteunt de scholen binnen het Samenwerkingsverband bij het vergroten van de cluster2 expertise. De scholen kunnen daarbij gebruikmaken van het Kentalis scholingsaanbod. De kosten van deze dienstverlening worden in overleg op basis van offerte vastgesteld.

De expertiseoverdracht kan bestaan uit:

1. Het begeleiden van een leerkracht/docent i.v.m. een ondersteuningsvraag betreffende cluster 2 problematiek bijvoorbeeld in de vorm van co-teaching
2. het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten voor individuele leraren of (een deel van) het team over spraak-/taalproblemen en hoorproblemen;
3. het verzorgen van een cursus voor een (deel van het) team.

Contact

Het contact tussen het Samenwerkingsverband en Kentalis Onderwijs loopt via het Loket. De contactpersoon voor Kentalis onderwijs is Wim Heitman, telefoon: 026 35 25 780.

Afstemming met jeugdzorg

De jeugdzorg en het onderwijs zijn op basis van de *Wet passend onderwijs* en de nieuwe *Wet op de jeugdzorg* (transitie en transformatie jeugdzorg) verplicht te beschrijven hoe zij in de toekomst samenhang creëren en gaan samenwerken. Inmiddels zijn de visie en de uitgangspunten geformuleerd. Jeugdzorg en onderwijs zijn het er beide over eens dat jeugdhulp en ondersteuning voor VO leerlingen in de regio dichtbij de jongere georganiseerd moet worden. Voor PO leerlingen geldt als vindplaats de wijk, voor VO leerlingen gaat het om de wijk én de school.

De overtuiging is dat de ondersteuning en jeugdhulp voor jongeren snel en laagdrempelig beschikbaar moet zijn. De preventieve werking die hier van uit gaat laat effect zien en voorkomt verergering van de problematiek. Voor onze regio (Apeldoorn) betekent dit het volgende.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vormt een centrale rol in de toeleiding naar ondersteuning en jeugdhulp. Daarbij hebben ouders zoveel mogelijk de regie over het zorgplan van hun kind. Schoolmaatschappelijk werk wordt mogelijk ingezet als verbindingsfunctie voor preventieve begeleiding en ondersteuning en geldt waar nodig als de brug naar jeugdzorg. Enerzijds is de schoolmaatschappelijk werker in dat geval aanspreekpunt op de school voor leerlingen, ouders en docenten. Anderzijds heeft deze een 'outreaching' CJG functie die verbinding heeft met CJG als toeleidingskanaal naar andere vormen van jeugdzorg.

Beide domeinen hebben belang bij een korte lijn tussen de interne ondersteuningsstructuur van de school en het CJG. Dit om de inhoudelijke kanteling, ingegeven door beide transformaties, gestalte te kunnen geven: zo dicht mogelijk bij de ouders en leerling, zo veel mogelijk onder regie of betrokkenheid van ouders en leerling, zo kort als mogelijk en zo licht als mogelijk.

Werkaagenda hs3 2014-2015

- Adres- en contactgegevens van Visio opnemen.
- Samenwerking met MEE mist nog. Mogelijk dat Mee participeert in het CJG en via die weg de aansluiting geborgd is.
- Hoe gaat de route eruit zien als er voor een leerling extra ondersteuning en jeugdhulp nodig is?
- Vanuit welke visie wordt dan toegeleid naar zorg? Welke expertise wordt daarbij ingezet, hoe komt een handelingsplan (en ontwikkelingsperspectief) voor een leerling tot stand en hoe wordt voorkomen dat, als

ook inzet van jeugdzorg wordt gevraagd, er verschillende plannen naast elkaar bestaan. De wens vanuit de gemeente is om tot 1 plan voor 1 gezin te komen, met maximale coördinatie en afstemming tussen onderwijs en jeugdzorg.

- De loketgedachte. Het onderwijs zal één loket inrichten om de extra ondersteuning toe te wijzen. Hoe borgen we hierin de samenwerking onderwijs-jeugdzorg?
- Waar houdt ondersteuning vanuit het onderwijs op en waar begint de ondersteuning vanuit jeugdzorg? Dit geeft duidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden.
- Uitwerken bij afstemming jeugdzorg het outplacen van SMW naar scholen, gezamenlijk optrekken en financieel samenwerken.

Voor een aantal leerlingen in het VSO cluster 3 en cluster 4 met complexe (gedrags)problematiek is voltijds deelname aan het onderwijs zoals dat op deze scholen wordt geboden, soms tijdelijk of structureel niet mogelijk. Deze leerlingen staan ingeschreven bij een cluster 3 of 4 school maar hun onderwijs- en begeleidingsbehoefte is dermate complex dat zij aangewezen zijn op een vorm van dagbesteding in combinatie met onderwijs. Voor de dagbesteding zijn zij aangewezen op een zorginstelling voor mensen met een verstandelijke beperking of een voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding. Over bekostiging, begeleiding en gezamenlijke inzet van middelen zullen afspraken gemaakt moeten worden in samenwerking met instanties voor jeugdhulpverlening en de gemeente.

De tot 1 augustus 2014 hiervoor beschikbare AWBZ middelen worden als niet geoordeelde middelen toegevoegd aan het budget van het samenwerkingsverband.

Binnen de huidige determinatiegroepen van het oude SWV neemt DG 3 een bijzondere plaats in.

DG 3 is een opvangvoorziening voor jongeren waar onderwijs (tijdelijk) niet op de voorgrond staat en er een andere aanpak nodig is. Deze voorziening wordt, zoals eerder aangegeven, nu in stand gehouden door het oude SWV. Dit SWV werkt daarin samen met jeugdzorgaanbieder Lindenhout. Vanwege bezuinigingen in de jeugdzorg heeft Lindenhout besloten aan het einde van het schooljaar 2013-2014 deze samenwerking te beëindigen. Het voortbestaan van een passend aanbod voor deze leerlingen komt daarmee in gevaar. Het gaat om ca. 20 leerlingen per jaar die gebaat zijn bij een gemengde onderwijs-jeugdzorg aanpak. Het zijn leerlingen die vaak langdurig thuis zitten en waarbij sprake is van multiproblematiek, waaronder gezinsproblematiek. Voorkomen moet worden dat deze leerlingen straks thuis komen te zitten.

Deze werkagenda oppakken met hulp van de Hoenderloo Groep, aangezien zij veel ervaring en expertise hebben op deze vlakken.

Werkagenda hs3 2015-2016

- Geen punten.

HS. 4 LEERLINGSTROMEN

Visie op arrangeren

Met de invoering van passend onderwijs verandert er het nodige op het gebied van de toewijzing van extra ondersteuning in het VO.

- De toewijzing van middelen voor extra ondersteuning in de vorm van arrangementen op de VO-school worden per 1 augustus 2014 toegekend door het SWV.
- Vanaf 1 augustus 2014 verdwijnen de Regionale Expertise Centra (REC); hiermee verdwijnen ook de Centra voor Indicatiestelling (CVI) en de oude indicaties voor VSO.
- Vanaf 1 augustus 2014 verzorgt het SWV een boven schoolse voorziening en bepaalt ook welke leerlingen daar geplaatst kunnen worden
- Op 1 januari 2016 verdwijnt de Regionale Toewijzingscommissie (RVC) die de LWOO- en ProO-beschikkingen toekennen; vanaf 2015 worden de budgetten overgeheveld naar het SWV die ook de toewijzing organiseert.

De uitgangspunten van passend onderwijs en de bovenstaande wijzigingen vragen om een nieuwe manier van toewijzing van middelen. Vanaf 2014-2015 is het SWV verantwoordelijk voor de budgetten van alle vormen van lichte ondersteuning (het regionaal zorgbudget, Rebound, Herstart en Op de Rails) en zware ondersteuning (plaatsing VSO) en vanaf 2015-2016 komen daar de ondersteuningsbudgetten voor LWOO en ProO nog bij.

Het uitgangspunt van het SWV is, zoals gezegd, om zoveel mogelijk de ondersteuning school- en leerlingnabij te organiseren. Dit betekent dat de leerling zoveel als mogelijk binnen zijn eigen school de ondersteuning ontvangt die nodig is. Voor de VO scholen betekent dit een forse investering in de basisondersteuning (zie hoofdstuk 3). Dit betekent in deze regio dat er de komende jaren eerst vooral veel aandacht moet uitgaan naar het versterken van de basisondersteuning. Tegelijkertijd moet er echter ook geïnvesteerd worden in de extra ondersteuning. Om deze reden hebben we in de meerjarenbegroting de basis- en extra ondersteuning ondergebracht in één programma [MJB programma 5]. Hierover zal in overleg met de VO scholen afspraken worden gemaakt voor wat betreft de verdeling. Uitgangspunt hierbij zal een evenwichtige verdeling over de scholen zijn.

Om uiteindelijk binnen de kaders van passend onderwijs te komen tot een verantwoord inhoudelijk en financieel beleid, is het nodig om werk te maken van zorgvuldig arrangeren. In de volgende paragraaf gaan we daar nader op in.

Eén loket: de toewijzingscommissie

Het SWV werkt vanaf 1 augustus 2014 met een toewijzingscommissie (het loket) vanuit de *één-loketgedachte*. Achter dit ene loket vindt enerzijds de toelaatbaarheid tot het VSO cluster 3 en 4 plaats door middel van het afgeven van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Anderzijds vindt de toekenning plaats van een deel van de middelen vanuit het budget van het SWV voor extra ondersteuning in de vorm van arrangementen. Een van de arrangementen is een tijdelijke plaatsing in de boven schoolse voorziening. De toewijzing van ProO en LWOO gebeurt vanaf 2015 vanuit het loket.

Om onnodige en overbodige bureaucratie te voorkomen, wordt de toewijzingscommissie (het loket) kleinschalig ingericht rondom een klein onafhankelijk kernteam met daarom heen een tweede (flexibele) schil met experts. De tweede schil wordt ingezet afhankelijk van de casus.

Het kernteam van de toewijzingscommissie bestaat uit:

- 1) Een orthopedagoog/GZ-psycholoog/gedragwetenschapper met kennis van zaken rondom gedrag, ondersteuningsbehoeften e.d.
- 2) Iemand met kennis van het VO en VSO (dynamiek van het veld, de communicatielijnen e.d.).
- 3) Manager van het nieuwe SWV, die de aansturing verzorgt.

De leden zijn onafhankelijk en gebonden aan een beroepscode.

Administratieve ondersteuning is wenselijk.

[MJB programma 2]

De toewijzingscommissie beslist dus over de inzet van middelen van het SWV en wordt vanuit het bestuur hiertoe gemandateerd. Beslissingen worden genomen op basis van consensus. Hiervoor is nodig dat de informatie over de leerling volledig is en er een verantwoorde weging plaats vindt van de criteria. Indien het onverhoopt niet lukt om tot een eensluidend besluit te komen, wordt de casus voorgelegd aan het bestuur van het SWV.

Aandachtspunten:

- Zo weinig mogelijk bureaucratie van de toewijzingscommissie (het loket) kan wellicht bewerkstelligd worden door het kernteam outreachend te laten werken, bijvoorbeeld door het te laten aansluiten bij de ZAT-bespreking op de scholen. Dit kan bijdragen aan efficiënt en effectief werken.
- De manager SWV heeft de taak om de middelen voor arrangementen toe te wijzen. Dit vraagt zowel een inhoudelijke als een financiële afweging. Dit kan spanning oproepen.
- Er moeten indicatoren of criteria opgesteld worden om te bepalen of een leerling in aanmerking komt voor een bepaald arrangement.
- Hoe wordt de verbinding met jeugdzorg, PO, MBO en arbeid gelegd in de toewijzingscommissie (het loket)?

Toewijzing arrangementen extra ondersteuning

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben of waarmee de VO scholen handelingsverlegen dreigen te worden, zijn middelen beschikbaar voor ondersteuningsarrangementen. Deze middelen worden verdeeld op basis van de verdeling van de leerlingen. Extra aanvragen worden binnen het SWV ingebracht in de toewijzingscommissie. De toewijzingscommissie stelt, samen met ouders en de betrokken school, vast of de basisondersteuning volgens afspraak is geboden en is voldaan aan de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan. Vervolgens bepaalt deze commissie of en voor hoe lang de leerling in aanmerking komt voor een arrangement.

De route begint dus in de VO school: daar worden de nodige lichte interventies ingezet om aan de behoefte van de leerling te voldoen. Bij onvoldoende resultaat, is het mogelijk om extra ondersteuning (middelen SWV) toe te voegen aan het arrangement. Deze ondersteuning is afhankelijk van de onderwijsbehoefte van de leerling. Mocht blijken dat er toch zwaardere inzet nodig is, die de mogelijkheden van de VO school overstijgt, kan het arrangement verder uitgebreid worden met bijvoorbeeld tijdelijke plaatsing in de boven schoolse voorziening, of uiteindelijk plaatsing in het VSO. Hiermee wordt dan dus eerst aanspraak gedaan op het budget voor lichte ondersteuning, en daarna mits noodzakelijk, op het budget voor zware ondersteuning.

In het kader van Passend Onderwijs, de Jeugdwet, de Participatiewet en de veranderingen in de AWBZ, is het voor de samenwerkingsverbanden van groot belang dat onderwijs en gemeenten nauw samenwerken. Immers, een leerling met extra ondersteuningsbehoeften heeft die ondersteuning vaak ook nodig in de individuele en/of gezinssituatie. Hoe eerder die hulp wordt ingezet, hoe beheersbaarder de problematiek is, ook financieel. Doorverwijzen naar een duur(der) traject kan op deze manier voorkomen worden.

Plaatsing in boven schoolse voorziening

Vanaf 1 augustus 2014 kent het SWV een nieuwe boven schoolse voorziening. Vanuit het VO bestaat een nadrukkelijke wens voor deze boven schoolse voorziening om tijdelijk een leerling op kunnen te vangen met wie de school handelingsverlegen is. Ook bestaat de mogelijkheid dat er een leerling geplaatst wordt vanuit het VSO met het oog op mogelijke plaatsing in het VO.

Deze boven schoolse moet op dit moment nog verder worden uitgewerkt. Voorlopig wordt uitgegaan van een voorziening die plaats biedt aan max. 30 leerlingen. Deze voorziening staat onder leiding van de manager en kent verder een orthopedagoog/GZ-psycholoog en een klein docententeam [MJB programma 4].

Aandachtspunten:

- Bij plaatsing op de boven schoolse voorziening vanuit het VO zijn de volgende voorwaarden van belang om de plaatsing succesvol te laten zijn:
 - van tevoren moet het doel van de plaatsing helder zijn;
 - het perspectief is immers terugkeer naar de school van herkomst;
 - de aanmeldende school moet tijdens de plaatsing aan het werk om de leerling weer terug te kunnen ontvangen;
 - de aanmeldende school wordt nauw betrokken bij het proces in de voorziening.
- Het VSO is op een aantal plekken al aan het experimenteren met het teruggeleiden van hun leerlingen naar het VO. Het zou kunnen zijn dat de boven schoolse voorziening (op den duur) niet complementair is aan de initiatieven die er nu worden ontwikkeld.

Plaatsing VSO

Het SWV heeft de taak om vanaf het begin te sturen op de deelname aan het VSO. Het doel is om uiteindelijk in 2020 uit te komen op de door OCW gestelde landelijke norm.

Algemene uitgangspunten:

- Een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) is landelijk geldig.
- Het SWV bepaalt zelf, binnen de wettelijke kaders, hoelang een TLV geldig is en of deze wordt verlengd.
- Het SWV dat de TLV afgeeft is verantwoordelijk voor de financiering van deze verklaring, ook als de leerling speciaal onderwijs volgt en/of woont in een andere SWV-regio.
- Voor leerlingen die geplaatst zijn in een residentiële voorziening betaalt het SWV waar de leerling vandaan komt.
- De aanmeldende school doet de aanvraag samen met ouders. Dit kan een PO, SO of VO-school zijn.
- De toewijzingscommissie (het loket) bepaalt of en hoe lang de leerling toegelaten wordt tot het VSO.
- Aanvragen voor verlenging van de TLV gebeurt door de VSO-school waar het kind onderwijs volgt.

De toewijzingscommissie stelt, samen met ouders en de betrokken school, vast of de afgesproken en in het ontwikkelingsperspectief vastgelegde ondersteuning is geboden. Vervolgens bepaalt deze commissie of en voor hoe lang de leerling geplaatst wordt in het VSO (categorie I, II of III).

Aanvragen voor toelating tot het VSO kunnen door de verwijzende school worden gedaan. Dat kan een PO, SO of VO school zijn. Ouders kunnen eveneens hun kinderen rechtstreeks bij een VSO school aanmelden, of de leerling daar wordt toegelaten wordt besloten door de toewijzingscommissie (het loket). Tevens worden aanvragen voor het verlengen van het verblijf in het VSO bij de toewijzingscommissie (het loket) ingediend, altijd door de VSO school waar de leerling op dat moment onderwijs volgt.

Het SWV dat de toelaatbaarheidsverklaring afgeeft is verantwoordelijk voor de financiering van deze verklaring, ook als de leerling speciaal onderwijs volgt en/of woont in een andere SWV-regio.

Voor leerlingen die zijn geplaatst in een residentiële voorziening betaalt het SWV waar de leerling vandaan komt.

Bezwaar en beroep

Als er over de toelaatbaarheid of verwijzing een geschil is, dan is er een bezwaar- en beroepsprocedure op grond van de algemene wet bestuursrecht mogelijk. Dit betekent dat ouders eerst bij het bestuur van het samenwerkingsverband bezwaar maken. Vervolgens zal een onafhankelijke commissie het bestuur van het samenwerkingsverband adviseren. Het samenwerkingsverband neemt op grond van dat advies een besluit op het bezwaar. Als ouders het niet eens zijn met deze uitspraak, kunnen zij in beroep gaan bij de bestuursrechter en eventueel een voorlopige voorziening aanvragen.

De TLV en de beschikkingen over PrO en LWOO zijn bindend. Op elke beschikking staat vermeld hoe belanghebbenden gebruik kunnen maken van de bezwaar- en beroepsprocedure. In alle gevallen zal het bestuur van het samenwerkingsverband erop toezien dat voorafgaand aan de formele procedures er een gesprek plaatsvindt tussen bezwaarmakers en samenwerkingsverband.

Werkagenda hs4 2014-2015

- Aanscherpen tekst over toewijzingscommissie om te benadrukken dat er vanuit samenwerking tussen partijen wordt gewerkt aan plaatsing van leerlingen.
- Paragraaf over toewijzing LWOO en PrO uitwerken. Relatie naar het VO duidelijk aangeven.
- Eventueel nog opnemen over PRO: verplicht om elk jaar voor alle leerlingen het ontwikkelingsperspectief met ouders te bespreken/vast te stellen.

Werkagenda hs4 2015-2016

- Geen punten.

HS 5. DOORLOPENDE LEER-EN ONDERSTEUNINGSLIJNEN

PO-VO

Tussen het SWV VO en het SWV PO is er regelmatig overleg en daar waar nodig en wenselijk afstemming op beleid en activiteiten. Het gaat over het maken van afspraken over leerlingvolgsystemen, een warme overdracht van dossiers en het vinden van een passende onderwijsplek voor iedere leerling.

Leerlingen uit het primair onderwijs schrijven zich in bij een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs naar keuze, rekening houdend met het schooladvies. De basisschool levert een digitaal onderwijskundig rapport aan bij de VO-school waarin beschermende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften van een leerling beschreven zijn. Eveneens zijn de didactische gegevens van de leerling in het digitaal onderwijskundig rapport opgenomen. De basisschool schrijft het onderwijskundig rapport en bespreekt dit met ouders, waarna ouders dit ondertekenen voor gezien. Bij onduidelijkheid of twijfel over de overdrachtsgegevens neemt de ontvangende school altijd contact op met de contactpersoon van de toeleverende school. De aannamescommissie van de V(S)O-school beoordeelt aan de hand van het ondersteuningsprofiel van hun school en de richtlijnen van toelaatbaarheid of zij de betreffende leerling een passende onderwijsplaats kan bieden. Mocht de basisondersteuning die een school biedt onvoldoende (b)lijken, dan kan de VO-school extra ondersteuning inzetten. Hierbij kan het gaan over diverse arrangementen, binnen of buiten de school en mogelijkerwijs ook een (tijdelijke) plaats op een school voor VSO.

NB: in de stroomschema's vanuit OCW (die we nog aan zullen passen naar de situatie binnen ons samenwerkingsverband) staat omschreven hoe de stappen en communicatie in de overgang van PO naar VO precies verlopen.

SO-VSO

Het is binnen dit SWV niet vanzelfsprekend dat een leerling vanuit het speciaal onderwijs (SO) automatisch doorstroomt naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Leerlingen die van het SO naar het VSO willen, melden zich aan bij een school voor V(S)O. Deze school beoordeelt, volgens dezelfde richtlijnen en criteria als bij alle leerlingen, of er sprake is van een behoefte aan extra ondersteuning.

Mocht (de aannamescommissie van) de school voor V(S)O van mening zijn dat plaatsing binnen het VSO nodig is of dat er zodanig extra zware ondersteuning wenselijk lijkt dat een reguliere school in het VO deze niet kan bieden, dan legt de school waar de leerling zich heeft aangemeld het overdrachtdossier voor aan de toewijzingscommissie. Deze commissie besluit over het al dan niet verstrekken van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het VSO cluster 3 of 4. Gezien de vereveningsopgave en de ambitie over het opvangen van leerlingen binnen het regulier onderwijs zal de commissie kritisch zijn over toelating van leerlingen uit het SO tot het VSO.

VO-VSO

Ook leerlingen die op een school voor regulier onderwijs zitten kunnen, door redenen van pedagogisch-didactische aard, in aanmerking komen voor een plaats in het VSO. In sommige gevallen zal dit rechtstreeks gebeuren, maar vaker zullen eerst bepaalde vormen van extra ondersteuning worden ingezet. Wanneer bijvoorbeeld ouders van mening zijn dat hun kind beter tot zijn recht komt op het VSO, dan zal dit eerst worden besproken binnen de zorgstructuur van de school. De zorgcoördinator is de aangewezen persoon om te bepalen of een leerling wordt aangemeld bij de toewijzingscommissie, die vervolgens besluit over het al dan niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring.

SO-VO

Leerlingen die op het speciaal onderwijs zitten en naar een school voor voortgezet onderwijs gaan, melden zich aan bij een school voor VO in het SWV. Het is niet langer vanzelfsprekend dat kinderen van SO naar VSO gaan. De aannamescommissie van de school voor VO beoordeelt de toelating. Bij aanmelding op een VSO-school is een TLV van het samenwerkingsverband verplicht.

VSO-VO

Gezien de taakstelling van het SWV omtrent het doen afnemen van leerlingen in het VSO zullen veel leerlingen vanuit het VSO naar het VO doorstromen. Wanneer een leerling zich in voldoende mate ontwikkeld heeft op het VSO, dan kan deze leerling geplaatst worden op het VO of keert deze terug naar de school van herkomst of naar een andere school voor VO. In overleg met de ouders en de ontvangende school worden de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht en wordt dit afgestemd met de VO-school.

Het VSO en VO komen samen tot een ontwikkelperspectiefplan omtrent de leerling en een invulling hiervan. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van een symbiose arrangement. Eventueel zou ook de boven schoolse voorziening een taak kunnen krijgen in de doorstroom van een leerling van het VSO naar het VO, wanneer dit voor de leerling nodig is.

VMBO-MBO

Een belangrijk doel van samenwerking binnen onze regio is de aansluiting van VMBO op MBO en de ontwikkeling van doorlopende zorg- en leerlijnen VMBO-MBO-HBO. In lijn met het regionaal plan onderwijsvoorzieningen en de doelstellingen van regionale platforms bevordert het samenwerkingsverband initiatieven die gericht zijn op een verbeterde aansluiting van VMBO-MBO op de regionale arbeidsmarkt. Samen met betrokken gemeenten en werkgevers hebben we aandacht voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Aansluiting op arbeid

Het primaire doel van ons samenwerkingsverband is de leerlingen zodanig onderwijs te bieden dat zij hun schoolloopbaan gediplomeerd en/of met een startkwalificatie kunnen afsluiten. Sommige leerlingen zullen dit doel niet kunnen halen. Wij bereiden hen voor op een arbeidsplaats in de regio. In de voorliggende jaren ging het hierbij voornamelijk om leerlingen in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Voor hen zijn er arbeidsmarktgerichte routes inclusief begeleiding bij de overgang van school naar werk. Dit in lijn met de (wettelijke) verantwoordelijkheid voor uitstroomroutes.

Hoewel het nog niet duidelijk is of dit voor het VO ook een wettelijke taak wordt, bieden diverse scholen in ons samenwerkingsverband leer- en begeleidingstrajecten naar arbeid voor leerlingen. Zo dragen wij bij aan het realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten, zoals:

- meer jongeren behalen een startkwalificatie;
- meer jongeren verwerven duurzaam een inkomen uit arbeid;
- meer jongeren participeren actief in de samenleving.

Scholen zijn zelf maatschappelijk verantwoordelijk voor de aansluiting op arbeid voor leerlingen bij wie alle inzet om een diploma of startkwalificatie te halen, geen effect heeft gesorteerd. Leerlingen in het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs beschikken over begeleidingsmogelijkheden die de nadruk leggen op vaardigheden die nodig zijn om zelfstandig te kunnen functioneren. De vraag vanuit de arbeidsmarkt is bepalend voor de inrichting van de leerroutes richting werk.

Uitstroom naar dagbesteding

Voor een beperkt aantal leerlingen in het VSO en PrO is er geen perspectief op arbeid, ook niet binnen de sociale werkvoorzieningen met gesubsidieerde ondersteuning. Voor deze leerlingen is het ontwikkelingsperspectief gericht op het vinden van een zinvolle dagbesteding. Om ook deze doelgroep in het SWV optimaal te kunnen ondersteunen kan samenwerking worden gezocht met ketenzorgpartners c.q. AWBZ-en/of Wmo-voorzieningen.

Voorkomen van thuiszitters

In de regio van het SWV is de afgelopen jaren, met succes, flink geïnvesteerd in het terugdringen van thuiszitters. Hiervoor is het project Schoolverlaters Offensief Stedendriehoek (SOS) georganiseerd door de gemeenten in de Stedendriehoek in samenwerking met de scholen. Men is gekomen tot een verzuimprotocol geldend voor alle VO-scholen. Onderdeel hiervan is dat zowel geoorloofd als ongeoorloofd verzuim structureel geregistreerd wordt en elke VO-school een leerplichtambtenaar aan zich verbonden heeft. De leerplichtambtenaar werkt zowel preventief als curatief en is onderdeel van het Zorgadvies Team van de school.

Zie hiervoor de website: <http://www.schoolverlaten.nl/stedendriehoek>

Werkaagenda hs5 2014-2015

- Paragraaf opnemen over doorstroom van VSO naar MBO.

Werkaagenda hs5 2015-2016

- Geen punten.

HS. 6 OUDERBETROKKENHEID

Inleiding

Bij de toelating tot een VO-school van een leerling worden eventuele extra ondersteuningsbehoeften van de leerling vastgesteld. De focus is binnen passend onderwijs verschoven van de beperking van leerling naar de kansen die hij heeft. Dit vraagt (op onderdelen) ook om andere begeleidingsactiviteiten.

Leerling en ouders worden hierbij, als deskundigen, betrokken. Indien extra ondersteuning noodzakelijk blijkt wordt gezamenlijk een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Op basis van de onderwijsbehoeften wordt bepaald welke ondersteuning de leerling nodig heeft binnen school. Waar we voorheen gericht waren op de beperkingen van een leerling, kijken we nu naar de kwaliteiten en onderwijsbehoeften van de leerling. De school brengt in kaart hoe zij tegemoet kan komen aan deze (bijzondere) onderwijsbehoeften of gaat, indien zij dit niet kan waarmaken, met ouders op zoek naar een andere school.

Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft wordt er een arrangement opgesteld waarin de begeleiding wordt omschreven. Ouders worden intensief betrokken bij beslissingen en de toewijzing van een arrangement is helder en transparant. Met ouders, interne en externe deskundigen wordt constructief samen gewerkt.

Samenwerking met ouders

Ouders krijgen binnen passend onderwijs een andere positie. Zij worden gezien als gelijkwaardige deskundigen als het gaat om hun kind, onze leerling. Het is van belang dat ouders betrokken worden bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief en de eventuele extra ondersteuningsbehoeften van de leerling en bij het kiezen van het daarbij passende arrangement. Naast de ondersteuningsbehoeften van leerlingen is er aandacht voor ondersteuningsbehoeften van ouders. Belangrijk in de samenwerking met ouders is dat het onderwijssysteem transparant is. Ouders krijgen inzicht in het ondersteuningsprofiel van de school. Toelatingscriteria, maar ook criteria voor de toewijzing van een arrangement moeten helder zijn voor ouders.

Deze OPR bestaat uit een vertegenwoordiging van ouders, personeelsleden en eventueel leerlingen van de scholen in het SWV. De OPR heeft instemmingsrecht op het OP van het SWV. Het schoolondersteuningsprofiel wordt beoordeeld door de MR van elke school. Ook hierin is de rol van ouders geborgd.

Ontwikkelingsperspectief

Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief is verplicht voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en krijgen. Dit geldt niet voor leerlingen die ondersteuning ontvangen vanuit de basisondersteuning van de school.

De verplichte onderdelen in het ontwikkelingsperspectief zijn:

1. de te verwachten uitstroombestemming van de leerling;
2. de onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling. Deze onderbouwing bevat de samenhangende argumenten die relevant zijn voor het onderwijs en die daarmee de keuze onderbouwen voor een uitstroombestemming;
3. in het ontwikkelingsperspectief is ook ondersteuning en begeleiding opgenomen en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.

Ten minste jaarlijks evalueert de school met de ouders het ontwikkelingsperspectief. Op basis van deze evaluatie treft de school, indien nodig, extra maatregelen om de leerling op de koers van de vastgelegde uitstroombestemming te houden of stelt het ontwikkelingsperspectief bij.

Binnen ons SWV wordt grote waarde gehecht aan de ouderbetrokkenheid. Niet alleen betrokkenheid van ouders, maar ook hun commitment en regie zijn essentieel. Het is van groot belang dat ouders al bij de overdracht van PO naar VO betrokken zijn. Het moet voor ouders helder zijn wat de VO school kan bieden aan

een leerling met extra ondersteuningsbehoeften, zodat zij een verantwoorde keuze kunnen maken. Transparantie in aanbod en handelen is hierbij van belang. Concreet betekent dit openheid van zaken als het gaat om het ondersteuningsprofiel van de school, het ontwikkelingsperspectiefplan met daarin het ontwikkelingsperspectief en de eventuele inzet van arrangementen. Naast de jaarlijkse evaluatie worden ouders betrokken bij grote wijzigingen in de doelen of inzet van de ondersteuning.

Werkagenda hs6 2014-2015

- Geschillenregeling uitwerken.
- Paragraaf opnemen over de communicatie aan ouders en personeel.

Werkagenda hs6 2015-2016

- Geen punten.

HS. 7 KWALITEIT

Toezichtkader Passend Onderwijs

Vanuit de Inspectie van het Onderwijs wordt toezicht gehouden op de uitvoering van de *Wet passend onderwijs*. De inspectie heeft hiervoor het *Toezichtkader Passend Onderwijs* ontwikkeld. Het toezicht op de samenwerkingsverbanden valt onder integraal toezicht, omdat het in samenhang toezicht houdt op de kwaliteit, de naleving van de wet en het financiële beleid.

In de praktijk zal er regelmatig samenhang zijn tussen de verantwoordelijkheden van het SWV en de schoolbesturen: de mate waarin een schoolbestuur in staat is de zorgplicht in te vullen, wordt immers mede beïnvloed door de mate waarin het SWV hiervoor de juiste voorwaarden biedt. Interventies door de inspectie vanwege achterblijvende onderwijskwaliteit of op het terrein van de naleving van wet- en regelgeving kunnen daarom gericht zijn op het SWV, het schoolbestuur of op beide.

Het SWV heeft ook de verantwoordelijkheid over de kwaliteit en de naleving van wettelijke voorschriften als het gaat om een boven schoolse voorziening. Het toezicht hierop moet nog nader worden uitgewerkt.

Werkwijze van inspectie

Voor de samenwerkingsverbanden kent de inspectie drie vormen van toezicht:

1. Risico gestuurd toezicht: jaarlijks voert de inspectie een risicoanalyse uit op basis van de kennis die al bij haar aanwezig is; zo nodig volgt een kwaliteitsonderzoek.
2. Steekproefonderzoek: de inspectie onderzoekt in een representatieve steekproef de samenwerkingsverbanden; dit steekproefonderzoek vindt plaats door een kwaliteitsonderzoek aan de hand van het waarderingskader.
3. Nalevingstoezicht: de inspectie voert jaarlijks onderzoek uit naar de naleving van wettelijke voorschriften.

De inspectie moet uiterlijk 1 mei 2014 het OP hebben ontvangen. Ze gaat vervolgens na of deze aan de wettelijke voorschriften voldoet, of ze op de wettelijk voorgeschreven wijze tot stand is gekomen en maakt een analyse van de inhoud van de plannen.

In het schooljaar 2013-2014 voert de inspectie simulaties uit bij alle samenwerkingsverbanden. Deze simulaties houden in dat de inspectie een kwaliteitsonderzoek nabootst en het SWV aan de hand van het waarderingskader toetst.

Het waarderingskader

Bij een kwaliteitsonderzoek maakt de inspectie gebruik van het zogenaamde waarderingskader. Het waarderingskader bestaat uit drie kwaliteitsaspecten. Elk kwaliteitsaspect bestaat uit een aantal indicatoren. Op basis van het waarderingskader velt de inspectie een oordeel over de kwaliteit van het SWV: basis, zwak of zeer zwak.

De inspectie hanteert de volgende kwaliteitsaspecten:

1. Resultaten: het SWV voert de opgedragen taken uit en realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, zodanig dat alle leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
2. Management en organisatie: het SWV weet zijn missie en doelstellingen binnen het kader van de *Wet passend onderwijs* te realiseren door een slagvaardige aansturing, effectieve interne communicatie en een doelmatige, inzichtelijke organisatie.
3. Kwaliteitszorg: het SWV heeft zorg voor de kwaliteit door systematische zelfevaluatie, planmatige kwaliteitsverbetering, jaarlijkse verantwoording van gerealiseerde kwaliteit en borging van gerealiseerde verbeteringen.

De inspectie wil het SWV niet onnodig belasten met haar onderzoeksactiviteiten. Daarom start elk inspectieonderzoek met de prestaties van het SWV op de indicatoren van het kwaliteitsaspect Resultaten. Als de prestaties op orde zijn, is er geen directe aanleiding om de andere twee kwaliteitsaspecten nader te onderzoeken.

Route implementatie toezichtskader

Omdat de samenwerkingsverbanden nog in een opbouwfase verkeren, past de inspectie de uitvoering van haar toezicht daarop aan. Daarvoor hanteert zij de volgende route:

- 1 augustus 2013 tot 31 juli 2014: de eerste toezichtactiviteit van de inspectie betreft de bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband (vanaf 1 november 2013).
- 1 augustus 2014 tot 31 juli 2015: bij alle 152 samenwerkingsverbanden controleert en rapporteert de inspectie of zij voldoen aan de wet- en regelgeving.
- 1 augustus 2015 tot 31 juli 2016: bij alle 152 samenwerkingsverbanden voert de inspectie voor de eerste keer een kwaliteitsonderzoek uit en gebruikt het waarderingskader voor het toezicht op de samenwerkingsverbanden.
- Na 1 augustus 2016: de inspectie voert jaarlijks een risicoanalyse uit; dit gebeurt op basis van het risicomodel; een risico wijst op een mogelijk kwaliteitstekort; alleen bij een risico vindt een kwaliteitsonderzoek plaats; ieder SWV krijgt een toezichtarrangement voor basistoezicht of aangepast toezicht. Bij aangepaste arrangementen volgt na één jaar een onderzoek naar kwaliteitsverbetering (OKV).

Werkagenda hs7 2014-2015

- Uitwerken hoe het SWV kwaliteitsbeleid gaat voeren.

Werkagenda hs7 2015-2016

- Geen punten.

HS. 8 FINANCIËLE MIDDELEN

Uiteraard bestaat er een nadrukkelijke relatie tussen het OP en de Meerjarenbegroting (MJB). Samengevat kan worden gezegd dat de MJB in de eerste plaats een financiële vertaling moet zijn van het OP. Dat de samenhang zo optimaal mogelijk moet zijn, staat voor de besturen buiten elke discussie. In ons SWV speelt echter ook het geld een belangrijke rol, onder andere vanwege de forse negatieve verevening van ca. € 3,8 miljoen en de uitspraak van de leden dat passend onderwijs gefinancierd moet worden uit de bekostiging zoals deze vanaf 1 augustus 2014 geldt. Dit houdt in dat er ook gekeken is naar hoe er een gezonde MJB opgesteld kan worden vanuit de financiële kaders, soms even los van de inhoud van het OP, maar zonder het oog daarop te verliezen. Voor het OP geldt, dat er binnen de regio niet alleen een flinke *transitie* (= stelselwijziging) door te voeren is naar passend onderwijs, maar tevens een *transformatie* naar een situatie waarin het VO een omvangrijke boven schoolse voorziening met lesplaatsen, opvangmogelijkheden en georganiseerde expertise verliest. Met name deze transformatie maakt het voor scholen nog moeilijker om in te schatten wat zij straks wel en niet kunnen waarmaken en welke investeringen nodig zijn.

Het voorstel is dan ook om de eerstkomende vier jaren deze MJB jaarlijks te bespreken in relatie met het OP en de ontwikkelingen in de praktijk en daar waar nodig of wenselijk is het beleid bij te stellen.

Uitgangspunten

1. De MJB gaat uit van de bekostiging zoals deze vanaf 1 augustus 2014 geldt, hetgeen betekent dat er geen aanspraak wordt gedaan op de lumpsumgelden van de scholen. Teneinde dit te bereiken moet het aantal VSO-leerlingen (categorie 1) en mogelijk ook de LWOO-indicaties in de regio terug naar de landelijke norm.
2. Het SWV zet in op de versterking van de basisondersteuning van leerlingen in het VO en zet middelen en expertise in om deze ondersteuning optimaal te kunnen realiseren. De VO scholen blijven uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor deze versterking van de basisondersteuning. De voorwaarden en eisen die zijn omschreven in de schoolondersteuningsprofielen vormen hiervoor het fundament.
3. De versterking van de basisondersteuning mag niet ten koste gaan van de noodzaak en continuïteit van de extra ondersteuning. Hierbij kan ook het VSO van (grote) betekenis zijn.
4. Er is afgesproken dat de VO scholen komen tot een evenwichtige verdeling van de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften over de VO scholen.

Toelichting op de MJB

BATEN

De inkomsten van het SWV worden gebaseerd op de ILT t-1, opgesteld conform de wet. De laatste gepubliceerde telling is 1 oktober 2012 (versie oktober 2013). De leerlingenprognose voor de jaren daarna is daarop gebaseerd. De inkomsten bestaan uit de volgende componenten:

1. **Lichte ondersteuning:** conform overzicht bekostiging OCW.
2. **Zware ondersteuning:** conform bekostiging OCW.
3. **Vereveningstoeslag zware ondersteuning:** conform OCW.
4. **PrO** (zie ook lasten PrO 3): dit geldt vanaf 1 augustus 2015.
5. **LWOO** (zie ook lasten LWOO 4): dit geldt vanaf 1 augustus 2015.
6. PrO en LWOO worden per 1 augustus 2015 opgenomen in passend onderwijs en omdat er nu nog niet bekend is hoe dit precies gaat werken, zijn deze beide posten budget neutraal opgenomen: vandaar de verwijzing naar lasten PrO 3 en lasten LWOO 4. Er is inmiddels meer duidelijkheid door het verschijnen van de circulaire over LWOO en PrO. Wellicht dat het voor LWOO en PrO wel interessant is om voor opting out te kiezen. Voor LWOO en PrO komt voor zover nu bekend geen verevening.
6. **Overige baten:** deze bestaan uit de zogenaamde tientjesregeling 2012-2013 en 2013-2014 en de eenmalige storting van de leden conform de afspraken (ALV 12 april 2013)
7. **Geoormerkte baten:** in 2014 en 2015 ontvangt het SWV jaarlijks een gemeentelijke subsidie van € 50.000 in het kader van het JUMP (Jongeren Uitdagen Maximaal te Participeren) en RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt); deze subsidie wordt tot nu toe geïnvesteerd in het Leerling Zorg Loket en de Determinatiegroepen & Opvangvoorzieningen. De subsidie is voor het schooljaar 2014-2015 omgerekend opgenomen in het programma De toewijzingscommissie.
Verder zijn hier de baten betreffende de schakelvoorziening opgenomen op basis van 30 leerlingen: het is de overdracht basisbekostiging vanuit de school waar de leerling staat ingeschreven gedurende de

verblijfsduur in de schakelvoorziening.

LASTEN VSO, PrO & LWOO

Een deel van de uitgaven worden uitgevoerd door DUO op basis van de ILT-gegevens.

1. **Afdracht VSO** (via DUO): mede op basis van de gemaakte prognoses, maar vooral op basis van de afspraak om het VSO (categorie 1) in 2020 teruggebracht te hebben naar de landelijke norm, is de afdracht VSO berekend; dit betekent het volgende: van de huidige 795 categorie 1 leerlingen (volgens de telling van 01-10-2012) mag je 227 residentiële leerlingen aftrekken; blijft over: 568; de landelijke norm is 357 (teldatum 01-10-2012); dit betekent dat er in de komende jaren, naast de uitstroom van de residentiële leerlingen, 211 leerlingen minder naar het VSO moeten en in het reguliere VO moeten worden opgevangen; een dergelijke taakstelling is gemakkelijk geformuleerd: deze ook daadwerkelijk realiseren is een ander verhaal en vraagt inspanningen van zowel het VSO als het VO en sluitende afspraken met het SO en SBaO. De taakstelling leidt tot een lagere afdracht van de ondersteuningsbekostiging aan het VSO en tot hogere baten lichte en zware ondersteuning voor het samenwerkingsverband omdat deze leerlingen meetellen in het reguliere VO.
2. **Extra afdracht ondersteuningsbekostiging VSO op basis van groei op peildatum:** deze geldt vanaf schooljaar 2015-2016 en is wettelijk verplicht. Het SWV voert dit uit.
3. **PrO** (zie ook baten 4).
4. **LWOO** (zie ook baten 5).

LASTEN ONDERSTEUNINGSPLAN

Uitgaven die voortvloeien uit de keuzes die het SWV maakt. De bovengenoemde afdrachten zijn bepalend voor de hiervoor beschikbare middelen.

Verplichte besteding AB bij VSO in het schooljaar 2015-2016: aangezien het SWV niet heeft gekozen voor opting out wordt in 2014-2015 (het zogenaamde overgangsjaar) het AB-deel van de rugzakgelden door DUO rechtstreeks uitgekeerd aan de VSO scholen; in 2015-2016 ontvangt het SWV deze gelden, maar moeten deze verplicht worden besteed bij de VSO scholen die tot dan toe de AB-diensten leverden (verplichte winkelnering).

1. **Bedrijfsvoering:**
 - a. voor het jaar 2013-2014 gaat het om de volgende kosten: ondersteuning Van Doorne NV, Infinite BV, BMC en TOPO (tot 1 januari 2014) en daarna gaat het om de kosten van het bestuur (vanaf 01-01-2014) en de manager + secretariële en administratieve ondersteuning (vanaf 01-04-2014), zoals onder b aangegeven;
 - b. vanaf 2014-2015: het SWV kent een beperkte overhead en werkgeversrol; in dienst is een manager (S 12 – 1 fte) en een secretarieel medewerker (S 5 – 0,8 fte) en een administratief medewerker (S4 – 0,3 fte); voorts is de vergoeding voor de drie leden van het bestuur in deze post opgenomen (S13 – per week: 6 klokuren voor de voorzitter en 4 klokuren voor de beide leden). De administratie wordt tot 1 augustus 2014 tijdelijk bij het oude SWV ondergebracht.
2. **De toewijzingscommissie:** het SWV heeft ervoor gekozen om a) de toelating van de leerlingen tot het VSO, b) de indicering PrO en LWOO (vanaf schooljaar 2015-2016) en c) het toewijzen van de arrangementen onder te brengen bij de toewijzingscommissie (het loket), die onder leiding staat van de manager van het SWV en verder bestaat uit een orthopedagoog en enkele nog nader te benoemen vertegenwoordigers en specialisten. Bijzondere expertise wordt op afroep ingeschakeld door het loket. Voorlopig is 2 fte in S 10 + overige kosten (= administratie: 0,3 fte – S4) opgenomen in de MJB. Alle overige werkzaamheden en diensten worden dus geleverd vanuit de bestaande aanstellingen op de scholen (of andere instellingen) en brengen geen kosten met zich mee voor het SWV. De wens is uitgesproken dat de toewijzingscommissie (het loket) zo spoedig als wenselijk en mogelijk blijkt te laten werken volgens de nieuwe opzet.
3. **Research & Development (inhoudelijk en organisatorisch):** het SWV gaat ervan uit dat het verder ontwikkelen van passend onderwijs in de regio en het monitoren van de voortgang de eerste jaren vraagt om nader onderzoek en doorontwikkeling; daarvoor is tot en met 2016-2017 jaarlijks een bedrag opgenomen, te beginnen in 2013-2014.
4. **Boven schoolse voorziening :** in de MJB is vooralsnog uitgedaan van een boven schoolse voorziening (inclusief Rebound) als een fysieke voorziening vanaf 1 augustus 2014; zeker in de eerste jaren van transformatie van oud naar nieuw voorziet deze voorziening in een behoefte vanuit het VO; bij het bepalen van de lasten is uitgegaan van een voorziening voor max. 30 leerlingen: 3 fte in LB en vier les-

- praktijk- en werkrumtes; de manager van het SWV leidt de boven schoolse voorziening.
5. **Versterking basisondersteuning VO + extra ondersteuning :** in dit programma is alle geld wat beschikbaar is voor de ondersteuning op het VO ondergebracht. Dit geld is alleen beschikbaar indien de taakstellende daling van VSO ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt en er geen toename is van de deelname aan het LWOO en ProO. Door een combinatie van maatregelen (afbouw boven schoolse voorziening en taakstellingsafspraken) moet de basisondersteuning in de VO scholen worden versterkt. Hiervoor is een vast bedrag van € 25.000 per vestiging opgenomen. Daarnaast moeten er middelen worden vrij gemaakt voor de extra ondersteuning. Alle extra ondersteuning wordt vertaald naar (individueel of groepsgewijs) arrangementen (alleen de boven schoolse voorziening is apart opgenomen); uiteraard geldt, dat hoe krachtiger uiteindelijk de basisondersteuning wordt, des minder arrangementen gemaakt hoeven te worden; voormalige LGF-voorzieningen, Herstart en Op de Rails vallen ook binnen deze categorie en moeten worden vertaald naar arrangementen en ook voor Herstart en Op de Rails geldt, dat daarvoor (aanmerkelijk) minder geld beschikbaar is: ook hier is dus herschikking van doelgroep en middelen nodig; in de MJB is het totaalbedrag dat beschikbaar is voor de basisondersteuning en de extra ondersteuning nog niet geoormerkt. In samenspraak met de Cluster 3 scholen zal worden bezien of de autisme steunpunten behouden moeten worden en of dit financieel haalbaar is.
 6. **Zorg vanuit het oude SWV:** het oude SWV SLAR verzorgt in het schooljaar 2014-2015 nog zorg in de regio, maar ontvangt daarvoor geen financiële middelen; afhankelijk van de afspraken die uiteindelijk worden gemaakt, moet een bedrag voor deze zorg worden vastgesteld. Vooralsnog een PM-post van € 400.000 opgenomen voor dit schooljaar.

RESULTAAT

1. **Weerstandsvermogen:** het SWV wil het gewenste weerstandsvermogen bepalen aan de hand van eventuele niet gedekte kosten in de periode 2014-2016 en de mogelijke risico's op de langere termijn. Voor wat betreft de niet gedekte kosten geldt dat de maximale afdracht VSO gelijk is aan de baten zware ondersteuning. Hierdoor bestaat er een kans, indien het VSO niet daalt zoals gepland en afgesproken, dat alle baten zware ondersteuning moeten worden ingezet (= verplichte afdracht via DUO). Dit betekent dat alleen de baten lichte ondersteuning dekkingszekerheid geven. Deze baten liggen rond € 1.000.000 (er is nog enige onzekerheid i.v.m. de verandering van VMBO 3/4 naar VO als grondslag en eventuele krimp). Uit deze baten wordt de bedrijfsvoering, het loket en de (beperkte) schakelvoorziening betaald en rest een deel van de schoolondersteuning (= basis en arrangementen). Dit deel is echter veel lager dan hetgeen nu in deze MJB is opgenomen. Verder is op dit moment moeilijk in te schatten welke de mogelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de Tripartiete Overeenkomst. In het jaar 2014-2015 wordt een risicoanalyse gemaakt op basis waarvan een definitief besluit wordt genomen over de hoogte van het weerstandsvermogen. De besturen hebben duidelijk uitgesproken dat het geld zoveel mogelijk geïnvesteerd moet worden in de scholen en dat mede daarom het weerstandsvermogen zoveel als mogelijk en verantwoord is, beperkt moet worden. In de MJB is het weerstandsvermogen bepaald op 5% (bereikt in 2016-2017). Het weerstandsvermogen kan ook lager en zelfs op 0 worden gezet. In het laatste geval moet gesproken worden over het onderschrijven van een *solidariteitsprincipe* door de deelnemende besturen: indien het SWV financieel in de problemen komt dan kunnen de besturen besluiten het tekort aan het SWV te lenen. Hierbij kan rekening worden gehouden met de oorzaken van het tekort. Hiermee laat je het weerstandsvermogen bij de schoolbesturen en kan het SWV maximaal doorsluizen. Het is wenselijk in dit geval van te voren duidelijke afspraken te maken en niet pas op het moment als er problemen zijn. Het loket krijgt de opdracht om te sturen op de taakstelling (= terug naar de landelijke norm) en in beeld te brengen welke school / scholen in gebreke blijven indien de taakstelling niet wordt gehaald. Indien dit laatste onverhoopt het geval is volgen financiële repercussies. Indien het *solidariteitsprincipe* gaat gelden, zoals hierboven omschreven, kan het weerstandsvermogen in een langzaam tempo worden opgebouwd.

De volgende onderwerpen zijn op dit moment nog onzeker:

- a. onduidelijkheid rondom de omvang van het werkgeverschap mede in verband met de onduidelijkheid over de BTW; werkgeverschap brengt risico's met zich mee (ziekte, vervanging, ontslag etc.);
- b. de ambitieuze taakstelling van het aantal VSO-leerlingen ook daadwerkelijk realiseren is afhankelijk van uiteenlopende factoren en nog onzeker;

- c. de verdere uitwerking van de wet passend onderwijs ten aanzien van het LWOO en PrO en de eventuele negatieve verevening van deze baten na 2016 is nog onzeker;
- d. de groei van het VSO op de peildatum staat nog niet vast en kan voor verrassingen zorgen;
- e. onduidelijkheid over de mogelijke financiële consequenties voor het SWV of de schoolbesturen die samenhangen met de tripartiete overeenkomst.

Werkagenda hs8 2014-2015

- Concretiseren van het sturen en monitoren op de taakstelling van het VSO.
- Risico-inventarisatie wordt uitgevoerd.

Werkagenda hs8 2015-2016

- Geen punten.

HS. 9 ONTWIKKELAGENDA

In dit hoofdstuk moet een goede balans worden gevonden tussen wat al staat en wat nog in ontwikkeling is. Vooral ook om misverstanden te voorkomen.

De ontwikkelagenda is opgesteld op basis van gesprekken met de VO en VSO scholen en de inhoud van de schoolondersteuningsprofielen. Deze agenda omvat punten die op 1 augustus 2014 nog niet volledig op orde zullen zijn en nog nadere aandacht vragen, mede als gevolg van de ambitie van het SWV.

1. Leerlingen met een forse fysieke beperking

Voor deze leerlingen, eventueel in combinatie met een verstandelijke beperking, waaronder bijvoorbeeld ook leerlingen met ernstige epilepsie, is geen passend onderwijsaanbod in de regio. Deze leerlingen gaan met name naar het Mariëndael in Arnhem en verlaat daarmee de regio. Hierover moeten afspraken gemaakt worden met de regio Arnhem/Mariëndael.

2. Leerlingen uit het VO voor wie onderwijs tijdelijk geen prioriteit heeft

Het gaat hier om de al eerder beschreven leerlingen uit DG 3. Deze leerlingen komen niet (direct) in aanmerking voor VSO. In de DG3 worden de leerlingen weer dichterbij het onderwijs gebracht, middels een intensieve samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg (jeugd- en opvoedhulp Lindenhout), waarbij dagbesteding met onderwijs gecombineerd wordt. In de toekomst wordt door de jeugdzorg een dergelijke voorziening waarschijnlijk niet langer in stand gehouden. Het risico bestaat dat er geen passend aanbod meer is voor deze leerlingen en ze thuis komen te zitten. Wellicht dat de boven schoolse voorziening hiervoor een oplossing kan bieden.

De Ambelt VSO biedt een programma aan in samenwerking met a.t.-zorg (een GGZ-instelling). Via het lesprogramma van de wereldschool (IVIO) kunnen zij leerlingen met complexe problematiek begeleiden naar school. De begeleiding en/of behandeling door a.t.-zorg wordt uitgevoerd op school, ouders worden ondersteunt en zo kunnen leerlingen weer deelnemen aan het onderwijs.

Het programma van de Ambelt biedt voor een deel van deze doelgroep wellicht een passende oplossing

3. ISK leerlingen met behoefte aan NT2-onderwijs en gedragsondersteuning

Op het ISK zitten leerlingen van 11 tot 18 jaar, die korter dan twee jaar in Nederland zijn. Het ISK onderwijs wordt in de regio geboden op de Heemgaard. De financiering van de ISK leerlingen valt niet geheel onder passend onderwijs. Er zijn ISK leerlingen die een meer individuele benadering en meer sturing op gedrag nodig hebben dan door het huidige ISK geboden kan worden. Forse gedragsproblemen of sociaal-emotionele problemen belemmeren dan het ISK onderwijs. De leerling heeft dan de ondersteuning nodig van het VSO maar daar kan NT2 onderwijs niet geboden worden.

4. VO, aansluitend bij leerlingen die vanwege een verblijf in het buitenland onderwijsjaren gemist hebben, maar niet meer in aanmerking komen voor het ISK

Er zijn leerlingen die door een verblijf in het buitenland grote achterstanden hebben opgelopen, maar niet voldoen aan de criteria van de ISK. Deze leerlingen kunnen niet instromen in het VO, vanwege deze grote achterstanden. Ook binnen VSO is er geen plek voor deze leerlingen, omdat er geen behoefte aan gedragsondersteunend onderwijs is.

5. Aansluiting PrO met bepaalde arbeidsrichtingen

De scholen voor praktijkonderwijs geven aan dat de aansluiting met de verschillende arbeidsrichtingen heel wisselend is. Leerlingen van het praktijkonderwijs vinden niet met elke arbeidsrichting een goede aansluiting na afronding van het praktijkonderwijs.

Voor enkele doelgroepen is in het huidige VO nog te weinig aanbod, maar de VO-scholen willen daarin wel investeren. Het gaat hier om de volgende doelgroepen.

1. Onderwijs gericht op het wegwerken van grote leerachterstanden. De VO-scholen geven aan dat inzet van intensieve RT, eventueel vanuit de extra ondersteuning, in de toekomst door het VO moet kunnen worden opgelost.
 2. Leerlingen met motivatieproblemen. Het vergroten van de motivatie vraagt specifieke technieken die voor docenten nog onbekend of moeilijk toe te passen zijn.
 3. Leerlingen met concentratieproblemen. Leerlingen met grote concentratieproblemen vragen erg veel aandacht en begeleiding van een docent, waarvoor docenten nu onvoldoende antwoorden hebben.
6. Leerlingen uit het VSO cluster 3 en 4 onderwijs met ernstige (gedrags)problematiek

De VSO partners van het SWV willen in gezamenlijkheid een passend aanbod doen ter voorkoming van thuiszitters. Het aanbod wordt gedaan in samenwerking met gemeente (WMO en financiën) en ondersteunende organisaties voor jeugdhulpverlening (CJG, MEE i.v.m. expertise en evt financiën) en instellingen voor jeugdhulpverlening/AWBZ instellingen (Lindhout, Hoenderloocollege, De Beele, 's Heerenloo, Zozijn) vormen van dagbesteding te combineren met onderwijs.

Vraagstukken

Naast deze ontwikkelagenda kent het SWV ook nog enkele vraagstukken waarvoor een oplossing moet worden gevonden.

1. De kwantiteit van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

De VO-scholen geven aan leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften wel te kunnen begeleiden binnen de school, maar dit kent kwantitatieve grenzen. Het probleem gaat ontstaan wanneer er binnen één klas te veel leerlingen om extra begeleiding vragen. Dan is dit voor de docenten niet meer uit te voeren. Een harde grens voor het aantal leerlingen in een klas met extra ondersteuningsbehoefte is niet te trekken. Leerlingen met ondersteuningsbehoeften verschillen te veel van elkaar om hier in het algemeen iets over te kunnen stellen. Het zou dan ook mogelijk moeten zijn om als school aan te kunnen geven wanneer de grens van het aantal leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften binnen één klas is bereikt, waarna men voor de daaropvolgende leerling een andere school of klas moet zoeken.

2. Het betrekken van ouders in de samenwerking rondom de leerling

Passend onderwijs gaat ervan uit dat ouders gezien worden als gelijke samenwerkingspartner rondom een leerling. Op het gebied van samenwerking met ouders is nog veel winst te behalen. Hier is aandacht voor nodig.

3. Mogelijke toename van het verzuim

In het kader van passend onderwijs, met het verdwijnen van de oude, omvangrijke boven schoolse voorziening en het terugdringen van het aantal leerlingen in het VSO bestaat de *angst* dat er leerlingen zullen zijn voor wie niet tijdig een passend onderwijsaanbod geboden kan worden. Deze leerlingen komen thuis te zitten. Het is belangrijk dat hiervoor aandacht is.

4. Weglekken van expertise

Binnen de oude boven schoolse voorziening, het OPDC, het expertiseteam en de ambulante begeleiding bestaat veel kennis over begeleiding en (psychodiagnostisch) onderzoek van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en coaching van docenten. Nu werken deze disciplines samen en versterken ze elkaar. Mogelijke versnippering van expertise kan ten koste gaan van de meerwaarde voor scholen. Oplossing hiervoor zou het in stand houden van een bovenschools netwerk van expertise kunnen zijn.

Samenwerking en initiatieven in het kader van passend onderwijs

De VO scholen hebben in het kader van passend onderwijs diverse initiatieven genomen in samenwerking met (VSO) partners. Hieronder volgt een opsomming van voorbeelden

1. *Individueel Ontwikkelingsplan*
Het praktijkonderwijs maakt voor leerlingen een Individueel Ontwikkelingsplan waarbij samen met ouders het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld. Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief samen met ouders is één van de taken binnen Passend Onderwijs.
2. *Implementatie Handelingsgericht werken*
Veel scholen richten zich op de implementatie van handelingsgericht werken en hebben hierin stappen ondernomen. Ook zijn er scholen die concrete interventies organiseren om bij docenten de mentaliteitsverandering teweeg te brengen die bij passend onderwijs hoort, namelijk van denken in problemen naar denken in ondersteuningsbehoeften en kansen van leerlingen.
3. *Versterken van docentvaardigheden*
Veel scholen richten zich op het versterken van docentvaardigheden en het ondersteunen van docenten in het omgaan met leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.
4. *Vergroten van kennis van docenten*
Enkele scholen geven voorlichting aan docenten over specifieke probleemgebieden van leerlingen en de begeleiding die deze leerlingen nodig hebben.
5. *(Door)ontwikkeling expertisepunten*
Diverse VMBO-scholen hebben een vorm van expertisepunt ontwikkeld waardoor er binnen de school expertise vergoot wordt om leerlingen te kunnen begeleiden. De verschillende expertisepunten verschillen in aanbod en werkwijze.
6. *Groepsleerkrachtmodel*
RSG in Epe onderzoekt in hoeverre het haalbaar is om een klas te organiseren die les krijgt van enkele docenten, lijkend op het groepsleerkrachtmodel wat binnen het VSO gehanteerd wordt.
7. *Groepshandelingsplan*
In het kader van passend onderwijs worden er, naast individuele ontwikkelingsperspectiefplannen, groepshandelingsplannen gemaakt waarmee de docent overzicht krijgt in de ondersteuning die de klas in zijn geheel nodig heeft, dan wel subgroepen binnen de klas.
8. *Inbedden van expertise ambulante begeleiding*
Diverse scholen verkennen de mogelijkheden die er zijn om de expertise van de huidige ambulante begeleiders op te nemen in de zorgstructuur van de school.
9. *Ontwikkeling van kleinere teams en aanpassing fysieke ruimte*
Een VO-school probeert kleinere werkeenheden voor leerlingen te creëren binnen de school om zo een kleinere setting te kunnen bieden en leerlingen minder docenten te geven.

Concrete samenwerking met partnerscholen

1. *Doorstroom van VSO cluster 3 naar praktijkonderwijs.*
Het praktijkonderwijs heeft in samenwerking met de Zonnehoeck onderzocht welke leerlingen van cluster 3 gebruik zouden kunnen maken van het praktijkonderwijs (bijvoorbeeld voor het volgen van praktijkvakken).
2. *Doorstroom van praktijkonderwijs naar VMBO en omgekeerd.*
Er zijn initiatieven tussen scholen voor VMBO en praktijkonderwijs om leerlingen van het praktijkonderwijs op te laten stromen naar het VMBO of omgekeerd.

3. *Samenwerking VO-VSO.*

Enkele VMBO-scholen hebben concrete afspraken gemaakt over samenwerking op leerlingniveau tussen het VO en het VSO, waarbij dan gezocht wordt naar het laten terugstromen van VSO-leerlingen naar het VO.

Ontwikkelingsrichting komende jaren

In het schoolondersteuningsprofiel moeten de scholen aangeven welke ontwikkelingen zij de komende jaren willen doorvoeren binnen de eigen school. Veel scholen hebben dit hoofdstuk nog niet geschreven.

In het algemeen kan gesteld worden dat de volgende onderwerpen bij de scholen steeds terug komen:

1. Handelingsgericht werken.
2. Samenwerking met ouders.
3. Investeren in de basisondersteuning.
4. Vergroten van docentvaardigheden.
5. Ontwikkeling expertisepunten.

HS. 10 BEGRIPPENLIJST

De hier gehanteerde begrippenlijst komt uit het referentiekader, uitgezonderd de teksten die cursief gedrukt zijn.

Het referentiekader is het geheel van werkwijzen en afspraken waarnaar schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich richten bij de vormgeving van de ondersteuningsplicht Passend Onderwijs.

Arrangement	Extra onderwijsondersteuning op maat, met inzet van boven schoolse voorzieningen, expertise en financiën. Een arrangement kan variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard. Een onderwijsondersteunings-arrangement beperkt zich tot het domein van het onderwijs.
Basiskwaliteit	Inspectienorm: opbrengsten (voortgezet onderwijs zijn tenminste voldoende en het onderwijsleerproces of de ondersteuning en begeleiding voldoet op de kernindicatoren.
Basisondersteuning	Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.
Extra ondersteuning	Alle vormen van onderwijsondersteuning die de basisondersteuning overstijgen. Binnen 'extra ondersteuning' kunnen verschillende typering voor het aanbod worden gebruikt, zoals breedte - en diepte ondersteuning of een indeling in zwaarte.
Clusterindeling	Cluster 1: Visueel gehandicapte kinderen; speciaal onderwijs Cluster 2: Auditief en communicatief gehandicapte kinderen, dove kinderen, slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakproblemen; Cluster 3: Lichamelijk gehandicapte kinderen, verstandelijk en meervoudig gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen; Cluster 4: Kinderen met ernstige gedragsproblemen.
Schoolsoort-ondersteuningsbijeenkomst	Dit zijn bijeenkomsten voor scholen die vallen onder het nieuwe SWV 2505, voor de volgende 4 schoolsoorten: VMBO, HAVO-VWO, VSO en Praktijkonderwijs.
Schoolsoort-Ondersteuningsprofiel	Dit profiel laat per schoolsoort zien hoe de dekkende ondersteuningsstructuur vorm gegeven wordt; wat valt er onder basiszorg en wat onder extra ondersteuning.
School-ondersteuningsprofiel	De beschrijving per individuele school waarin basis- en extra ondersteuning omschreven worden en de ontwikkelagenda van de school is weergegeven.
Ondersteuningsplan SWV	Beleidsdocument van het samenwerkingsverband dat laat zien op welke wijze een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio wordt gerealiseerd. In het ondersteuningsplan SWV zijn tenminste de onderwijsondersteuningsprofielen van de scholen opgenomen en het door het samenwerkingsverband vastgestelde (ambitie)niveau van basisondersteuning dat voor alle scholen geldt.
Ondersteuningsplicht	Het geheel van maatregelen dat betrekking heeft op de onderwijsondersteuning van zittende en nieuwe leerlingen (inclusief aanmelding, inschrijving en toelating).
Ontwikkelagenda	Op basis van de schoolsoortondersteuningsbijeenkomsten stelt elke school een eigen ontwikkelagenda op. Hier staan de ontwikkelpunten per school in voor de inrichting van de basisondersteuning en extra ondersteuning. Deze ontwikkelagenda komt in het schoolondersteuningsprofiel te staan van elke school.
Toewijzingscommissie	Deze commissie werkt onder verantwoordelijkheid van de school en gaat over het toekennen van de toelaatbaarheidsverklaring tot het VSO, de PrO en LWOO beschikkingen en het toewijzen van een arrangement.

Aannamecommissie school	De manier waarop de school zijn eigen toelating heeft georganiseerd.
Symbiose	Leerlingen die staan ingeschreven in het VSO, kunnen een deel van het onderwijs op een reguliere school voor voortgezet onderwijs of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs volgen. In dit geval maken regulier en speciaal onderwijs afspraken over het programma en de bekostiging en leggen deze vast in een symbioseovereenkomst. In een dergelijke overeenkomst kunnen ook andere samenwerkingsafspraken worden vastgelegd: bijvoorbeeld, dat voor leerlingen uit het VO bijzondere afspraken worden gemaakt met het VSO als het gaat om ondersteuning.